

प्रथम चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष २०७७/०७८

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं ।
२०७७ मंसिर

विषयसूची

परिच्छेद- एक.....	२
१.१ पृष्ठभूमि.....	२
१.२ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र.....	२
१.३ साङ्गठानिक व्यवस्था.....	३
परिच्छेद- दुई.....	४
२.१ नीति तथा कार्यक्रममा उल्लिखित बुँदाहरू.....	४
२.२ बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित सञ्चार तथा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धीत बुँदाहरू.....	४
परिच्छेद- तीन.....	६
३.१ मन्त्रालय तथा अन्तर्गत निकायको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति.....	६
३.२ कानूनी तथा नीतिगत सुधार.....	७
परिच्छेद- चार.....	९
४.१ नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्य.....	९
४.२ बजेट वक्तव्य.....	१७
४.३ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणाली.....	२०
४.४ बजेट वक्तव्यको सूचकाङ्कको प्रगति.....	२१
४.५ इजाजत वितरण र नवीकरणको तथ्याङ्क.....	२१
४.६ १५ औँ योजनाको सूचकाङ्कको तथ्याङ्क.....	२२
४.७ एकीकृत कार्यान्वयन कार्ययोजना अनुसारका क्रियाकलापहरूको प्रगतिस्थिति.....	२३
परिच्छेद- पाँच.....	४१
५.१ राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको ४८ औँ बैठकमा पेश गर्ने विषयहरू.....	४१
५.२ MDAC का निर्णयहरू.....	४३

परिच्छेद- एक

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि:

सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको विकास तथा विस्तारका लागि सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको स्थापना वि.सं. २०२८ साल साउन १ गते भएको हो। प्रशासन सुधारसम्बन्धी वि.सं. २००९ सालको प्रतिवेदनले निर्माण र सञ्चार मन्त्रालय स्थापना गर्न सुझाव दिएअनुरूप सो मन्त्रालयको स्थापना भएको पाइन्छ। कार्य विभाजन नियमावली, २०२४ ले सूचना तथा प्रसारण मन्त्रालयको व्यवस्था गरेको थियो भने सञ्चारलाई यातायात, सञ्चार र जलविद्युत् मन्त्रालयमा राखेको थियो। प्रशासन सुधार आयोग, २०२५ ले सूचना र प्रसारण क्षेत्रलाई गृह, पञ्चायत तथा सूचना प्रसारण मन्त्रालय बनाउन सिफारिस गरेको थियो। वि.सं. २०२६ सालमा निर्माण, सञ्चार र यातायात मन्त्रालय स्थापना भएको देखिन्छ। वि.सं. २०२८ सालमा छुट्टै सञ्चार मन्त्रालय स्थापना भएकोमा प्रशासन सुधार आयोग, २०४८ को सिफारिसबमोजिम तत्कालीन सञ्चार मन्त्रालयलाई सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा परिवर्तन गरिएको थियो।

नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम साविक सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा सूचना प्रविधि क्षेत्रसमेत थप गरी मन्त्रालयको नाम सञ्चार तथा सूचना प्रविधि कायम गरिएको छ। सञ्चार तथा सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा विकसित नवीनतम प्रविधिहरूको अधिकतम उपयोग गर्दै आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने मन्त्रालयको दीर्घकालीन सोच रहेको छ।

१.२ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र:-

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ:-

- सञ्चार तथा सूचना, दूरसञ्चार, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- दूरसञ्चार र प्रसारण फ्रिक्वेन्सी बाँडफाँड, शुल्क निर्धारण र नक्साङ्कन, प्रयोगको अनुमति, नवीकरण र नियमन,
- सूचना र सञ्चार प्रविधिसम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, प्रवर्द्धन र नियमन,
- माइक्रोवेभ प्रणालीको विस्तार, ब्यान्डविथको अन्तर्राष्ट्रिय कनेक्टिभिटी र रेडियोयन्त्र प्रयोग,
- रेडियो, टेलिभिजन, छापा सञ्चार र समाचार संस्थासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- राष्ट्रियस्तरका रेडियो, टेलिभिजन, प्रसारण संस्था र बहुवितरण प्रसारण प्रणालीको अनुमति, नवीकरण र नियमन,
- विदेशी टेलिभिजन च्यानलको डाउनलिङ्क,
- अनलाइन मिडियासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- श्रमजीवी पत्रकारको न्यूनतम पारिश्रमिकसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सार्वजनिक प्रसारण, छापा र प्रसारण संस्थासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- स्वदेशी तथा नेपालबाट प्रसारण गरिने विदेशी छापा प्रकाशनसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- राष्ट्रिय विज्ञापन नीति र मापदण्ड,
- हुलाकसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सञ्चालन र नियमन,

- हुलाक टिकट प्रकाशन, भण्डारण तथा अभिलेख व्यवस्थापन,
- धनादेश सेवा, हुलाक बचत बैंक र अन्तर्राष्ट्रिय डाँक लेखा व्यवस्थापन,
- चलचित्र र सिनेमा हलसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सुरक्षण मुद्रण,
- नेपाल राजपत्रको मुद्रण, वितरण तथा अभिलेख,
- पत्रपत्रिकासम्बन्धी आचारसंहिता,
- भू-उपग्रहको उपयोग,
- सूचना प्रविधिको प्रवर्द्धन, राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र र सूचना प्रविधि पार्क,
- साइबर सुरक्षा,
- राष्ट्रिय सूचना आयोग,
- प्रेस काउन्सिल नेपाल, केन्द्रीय प्रेस रजिष्ट्रार, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण र चलचित्र विकास बोर्ड,
- मन्त्रालयसम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन,
- नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवाको इलेक्ट्रोनिक एण्ड टेलिकम्युनिकेसन इन्जिनियरिङ्ग समूह सञ्चालन।

१.३ साङ्गठानिक व्यवस्था:-

यस मन्त्रालयमा चार वटा महाशाखा र एघार वटा शाखा रहेका छन्। त्यस्तै मन्त्रालय मातहत हुलाक सेवा विभाग, सूचना प्रविधि विभाग, सूचना तथा प्रसारण विभाग र मुद्रण विभाग गरी चार वटा विभाग रहेका छन्। त्यस्तै कार्यविभाजन नियमावलीले सूचना प्रविधिको क्षेत्रलाई यस मन्त्रालयको कार्य क्षेत्रमा समावेश गरेपश्चात विद्युतीय कारोवार ऐन, २०६३ बमोजिम गठित प्रमाणीकरण नियन्त्रकको कार्यलय यसै मन्त्रालय मातहत रहेको छ। राष्ट्रिय सूचना आयोगको सम्पर्क मन्त्रालयको रूपमा यो मन्त्रालयलाई तोकिएको छ।

यस मन्त्रालयको कार्य क्षेत्रभित्र काम गर्ने देहायको निकायहरू समेत यस मन्त्रालय मातहत रहेका छन्:-

- क. नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण
- ख. नेपाल दूरसञ्चार कम्पनि लिमिटेड
- ग. नेपाल टेलिभिजन
- घ. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति
- ङ. गोरखापत्र संस्थान
- च. प्रेस काउन्सिल नेपाल
- छ. राष्ट्रिय समाचार समिति
- ज. सुरक्षण मुद्रण विकास समिति
- झ. न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण समिति
- ञ. चलचित्र विकास बोर्ड
- ट. राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र
- ठ. विज्ञापन बोर्ड

परिच्छेद- दुई

नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बक्तव्यमा उल्लिखित बुँदाहरू

२.१ नीति तथा कार्यक्रममा उल्लिखित बुँदाहरू:

बुँदा नं.२२४. राज्यप्रणाली र सेवा प्रवाहका कार्यहरूमा अत्याधुनिक प्रविधि प्रयोग गरी सुशासनसहितको डिजिटल नेपाल निर्माण गर्ने यस सरकारको प्रतिवद्धता हो। यसका लागि सरकारले डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६ कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। डिजिटल प्रविधिको उपयोगबाट सेवाप्रवाह, उत्पादकत्व र उत्पादन अभिवृद्धि गरी आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरण गरिनेछ।

बुँदा नं. २२५. सबै सरकारी सेवालाई गुणस्तरीय सूचना प्रविधिमा आधारित गराउने लक्ष्यअनुरूप देशभरका ४ सय ३१ स्थानीय तहको कार्यालय, ३ हजार ६ सय १२ वडा कार्यालय, २ हजार ५ सय ४६ स्वास्थ्य केन्द्र र २ हजार ९ सय ४८ सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा पुऱ्याइएको छ। ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवालाई गुणस्तरीय र भरपर्दो बनाइनेछ।

बुँदा नं. २२६. इन्टरनेट सेवा सुलभ, सहज र सरल रूपमा उपलब्ध गराउन सेवा प्रदायकहरूको साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण गरी सहप्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

बुँदा नं. २२७. सरकारी निकायहरूले प्रयोगमा ल्याएका एप्सहरूलाई एकीकृत तथा अन्तर-आबद्ध गरी सरकारी सेवाप्रवाहलाई सहज र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ। एकीकृत एप्समार्फत सरकारी कामकारवाहीको अनुगमन, गुनासो सुनुवाइ तथा सम्बोधन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ।

बुँदा नं. २२८. दुई वर्षभित्र सबै सरकारी कारोवार नगदरहित बनाइनेछ। व्यक्तिबीचको कारोवार र सबै किसिमका व्यवसायको भुक्तानी विद्युतीय माध्यमबाट गर्न सकिने व्यवस्था गरिने छ।

बुँदा नं. २२९. दूरसञ्चार सेवाको विस्तार गर्न, उच्च हिमाली भेगमा ब्रोडव्याण्डसहितको इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराउन एवं व्याण्डवीथको भुक्तानीका लागि रकम विदेशिन नदिनका लागि आगामी दुई वर्षभित्र नेपालको आफ्नै स्याटलाइट स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।

बुँदा नं. २३०. सुरक्षित छापाखाना स्थापना गरी अन्तःशुल्क स्टिकर, हुलाक टिकट, जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा र सार्वजनिक महत्त्वका कागजातहरूको सुरक्षण मुद्रण गरिनेछ।

बुँदा नं. २३१. आमसञ्चार क्षेत्रलाई मर्यादित र व्यावसायिक बनाई स्थिरता, स्थायित्व र विकासमा सञ्चारजगतको योगदान प्रवर्द्धन गर्न कानुनी र संस्थागत सुधार गरिनेछ। पत्रकार दुर्घटना बीमा र पत्रकार वृत्ति कोषलाई सञ्चारकर्मीहरूको हितमा परिचालन गरिनेछ।

बुँदा नं. २३२. हुलाक सेवाको पुनःसंरचना गरी नागरिकता, राहदानीलगायतका दस्तावेज हुलाकमार्फत सम्बन्धीत स्थानमा पुऱ्याउने व्यवस्था गरिनेछ।

२.२ बजेट बक्तव्यमा उल्लिखित सञ्चार तथा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धीत बुँदाहरू:

बुँदा नं. ५९. कोरोनाको कारण निर्माण, यातायात, आमसञ्चार, चलचित्र लगायतका क्षेत्रमा परेको प्रभाव सम्बोधन गर्न इजाजतपत्र तथा उपकरणको दस्तुरमा छुट तथा चालु पूँजीको लागि कर्जा सुविधा एवम् लकडाउन अवधिभरको ठेक्का तथा बैंक ग्यारेन्टीको म्याद थपको व्यवस्था गरेको छ। कोरोनाका कारण

उत्पन्न व्यावसायिक अवसरको उपयोग गर्न नवप्रवर्तनकारी कार्यमा लगानी प्रोत्साहन गर्न चाहने उद्यमी व्यवसायीलाई २ प्रतिशत ब्याजदरमा उपलब्ध गराइने नवप्रवर्तन सुरुवाती पुँजीका लागि रु. ५० करोड व्यवस्था गरेको छु।

बुँदा नं. १५३. आगामी आर्थिक वर्षदिखि नेशनल पेमेण्ट गेट वे सञ्चालनमा ल्याई नेपाल भित्रका सबै प्रकारका भुक्तानी फरफारक हुने व्यवस्था मिलाइनेछ। विद्युतीय भुक्तानी कारोवारको लागत घटाउँदै नगदरहित कारोवारलाई प्रोत्साहन गरिने छ। विद्युत, खानेपानी, शिक्षा र स्वास्थ्यलगायतका सार्वजनिक सेवा शुल्कको भुक्तानी विद्युतीय माध्यमबाट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

बुँदा नं. २६०. डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्कको कार्यान्वयन गरी डिजिटल प्रविधिको माध्यमबाट विश्व अर्थतन्त्रमा आबद्ध हुँदै त्यसबाट सिर्जना हुने आर्थिक अवसरको उपयोग गरिनेछ। सूचना प्रविधि, दूरसञ्चार र विद्यमान ब्रोडव्याण्ड नीति परिमार्जन गर्दै फाइबर टु होम प्रविधिबाट स्तरीय र भरपर्दो ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा २ वर्षभित्र सबै स्थानमा पुर्याईनेछ। आगामी वर्ष फोर जी सेवा देशव्यापी विस्तार गरिनेछ।

बुँदा नं. २६१. ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र विकासको लागि सूचना प्रविधिमा आधारित उद्योग व्यवसायको प्रवर्द्धन ललितपुरको खुमलटारमा राष्ट्रिय ज्ञानपार्क स्थापनाको कार्य अगाडि बढाईनेछ। सबै प्रदेशमा सञ्चारग्राम स्थापना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। नेपाल टेलिभिजनको क्षमता विकास गर्दै अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रसारण गरिनेछ।

बुँदा नं. २६२. पत्रकारिता क्षेत्रको व्यावसायिकता अभिवृद्धि गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। पत्रकार दुर्घटना बीमा र पत्रकार वृत्तिकोषलाई सञ्चारकर्मीको हितका कार्यमा उपयोग गरिनेछ। सूचना प्रविधिमा आधारित सञ्चारमाध्यमलाई प्रवर्द्धन गर्न सार्वजनिक सरोकार र लोककल्याणकारी विज्ञापन अनलाइनबाट समेत प्रसारण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

बुँदा नं. २६३. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाईनेछ। साइबर सुरक्षा जोखिमको पहिचान, असर न्यूनीकरण र आकस्मिक साइबर सुरक्षा छरितो र भरपर्दो बनाउन साइबर फोरेन्सिक ल्यावको स्तरोन्नति गरिनेछ। छुट्टै साइबर सुरक्षा केन्द्रको स्थापनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।

बुँदा नं. २६४. सुरक्षण मुद्रण स्थापनाको लागि पूर्वाधार तथा उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ। व्यवसायिक सम्भाव्यताको आधारमा नेपालको आफ्नै स्याटलाइट सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

बुँदा नं. २६५. छायाङ्कनका लागि नेपाल कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ। प्रदेश सरकारको समन्वयमा राष्ट्र, राष्ट्रियता, राष्ट्रिय एकता र भाषा संस्कृतिको संरक्षण र संवर्द्धन गर्ने गरी चलचित्र निर्माण गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। प्रत्येक प्रदेशमा फिल्म छायाङ्कनस्थल निर्माण गर्न, चलचित्र कलाकार संघको भवन निर्माण गर्न तथा नेपाली चलचित्रको सुरक्षित भण्डारणका लागि चलचित्र विकास बोर्डलाई आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ।

बुँदा नं. २६६. जातीय एवम् सामाजिक सद्भाव अभिवृद्धि तथा स्थानीय भाषा र संस्कृतिको संवर्द्धनमा योगदान पुऱ्याइरहेका स्थानीय प्रसारण माध्यमलाई राज्यको तर्फबाट आवश्यक सहयोग गरिनेछ। चालु आ.व.मा नवीकरण गर्न छुट भएका सामुदायिक, निजी तथा सहकारी क्षेत्रबाट सञ्चालित प्रसारण संस्थाले २०७७ पौष महिनासम्म इजाजत नवीकरण गर्दा लाग्ने थप शुल्क र जरिवाना छुट दिने व्यवस्था मिलाएको छ।

बुँदा नं. २६७. हुलाक प्रणालीको पुनःसंरचना गरिनेछ। हुलाक सेवालार्इ आधुनिक र प्रविधियुक्त बनाउँदै सम्भाव्यताको आधारमा सेवाको क्षेत्र विस्तार गरिनेछ।

परिच्छेद- तीन

३.१ मन्त्रालय तथा अन्तर्गत निकायको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

आ.व. २०७७/०७८ को मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको प्रथम चौमासिक तथा वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा वित्तीय र भौतिक प्रगति						
क्र.सं.	निकायको नाम	प्रथम चौमासिक प्रगति		वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्रगति		कैफियत
		वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति	
१	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय	५७.३६	६७.७६	१७.२१	१८.८४	
२	राष्ट्रिय सूचना आयोग	६२.६	१०.५३	२०.५	१०.५६	
३	हुलाक सेवा विभाग	२२.७	४१.१८	५.७१	७.९३	
४	सूचना तथा प्रसारण विभाग	१६.९७	९७.१४	८.५७	२९	
५	सूचना प्रविधि विभाग	५०.३६	८९.८९	२.७३	१.४१	
६	मुद्रण विभाग	६१.५२	७४.५३	१५.२३	२.४६	
७	हुलाक प्रशिक्षण केन्द्र	४४.६	६.८२	१२.७७	१.६७	
८	गोश्वारा हुलाक	८६.१	८३.०८	३१.४२	३३.९२	
९	हुलाक निर्देशनालयहरू	७८.२	१००		१५	
१०	जिल्ला हुलाक कार्यालयहरू	७६.१	७१.६४		११.६६	
११	केन्द्रीय धनादेश कार्यालय	६४.७	०	२३.९२	३.६१	
१२	प्रमाणीकरण नियन्त्रकको कार्यालय	११.३२	३२.५	५.३२	१५.८१	
१३	केन्द्रीय टिकट भण्डार तथा फिलाटेलिक ब्यूरो	६०.८	०	२१.४४	०	
१४	न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण समिति	११.९	०	१४.१	०	
१५	राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र	५.८४	१४.०३	५.९४	४.९६	
१६	सुरक्षण मुद्रण केन्द्र	२.५	०	०.१७	०	
१७	प्रेस काउन्सिल नेपाल	६४	८३.९१	४२.३६	४३.५९	
१८	राष्ट्रिय समाचार समिति	१००	१००	३२.१६	६१.५३	
१९	रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति	७९.६४	२५	३८.६३	८.३	
जम्मा		६५.११	३९.१२	३७.४९		
२०	नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	२७.४	६८			
२१	नेपाल टेलिकम	१५.३	८९			
२२	नेपाल टेलिभिजन	४३.८८	६८			
२३	गोरखापत्र संस्थान	७०	५२.३९			
२४	चलचित्र विकास बोर्ड	२६.८६	९८.१८			

३.२ कानूनी तथा नीतिगत सुधार

नेपाल सरकारको “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” अभियानको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि देहायका कानूनी तथा नीतिगत सुधारका कार्यहरू भएका छन।

१. हुलाक सेवा विधेयक २०७७ तर्जुमा:-

नेपाल हुलाक सेवालाई समयानुकूल प्रभावकारी, प्रतिस्पर्धी, आत्मनिर्भर र व्यावसायिक बनाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न आवश्यक भएकोले हुलाक सेवा विधेयक उपर कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त गरी संसदमा दर्ता गर्ने स्वीकृतिको लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् समक्ष पेश गरिएको ।

२. आमसञ्चारसम्बन्धी विधेयक २०७७ तर्जुमा:-

नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता एवं सञ्चार र सूचनाको हक सुनिश्चित गरी आमसञ्चार क्षेत्रलाई स्वच्छ, स्वतन्त्र, पारदर्शी, मर्यादित र व्यवसायिक बनाई लोकतन्त्रको सुदृढीकरण गर्न आमसञ्चार माध्यमको स्थापना र सञ्चालनका लागि कानूनी व्यवस्था गर्ने उद्देश्यले छाता ऐनको रूपमा आमसञ्चार सम्बन्धी विधेयक उपर कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त गरि संसदमा दर्ता गर्ने स्वीकृतिको लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् समक्ष पेश गर्ने क्रममा रहेको छ।

३. दूरसञ्चार विधेयकको तर्जुमा:-

दूरसञ्चार सेवालाई प्रतिस्पर्धी, भरपर्दो, सर्वसुलभ बनाउन तथा दूरसञ्चार सेवाको प्रभावकारी नियमन गर्न तथा दूरसञ्चार सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन र एकिकरण गर्ने उद्देश्यले दूरसञ्चारसम्बन्धी विधेयकको मस्यौदा तर्जुमा गरी अर्थ मन्त्रालयबाट राय सहमति समेत प्राप्त गरी कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाउने क्रममा रहेको छ।

४. चलचित्र क्षेत्रलाई व्यवस्थापन र नियमन गर्न बनेको विधेयक, २०७७:-

चलचित्र क्षेत्रलाई सिर्जनशील, साँस्कृतिक एवं मनोरञ्जनात्मक उद्योगको रूपमा विकास गरी स्वदेशी चलचित्रको विकास, संरक्षण, संवर्द्धन तथा प्रवर्द्धन गरी चलचित्रको निर्माण, वितरण, प्रदर्शन तथा चलचित्र क्षेत्रलाई नियमन र व्यवस्थित गर्नका लागि विधेयकको मस्यौदा तयार गरी अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त गरी तर्जुमा सहमतिको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाउने क्रममा रहेको ।

५. सुरक्षण मुद्रण विकास समिति (गठन) (दोस्रो संशोधन)आदेश, २०७७ यस मन्त्रालयबाट मस्यौदा भई कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट तर्जुमा सहमति प्राप्त भएको ।

६. सूचनाको हक सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७७ को मस्यौदा तर्जुमा सहमतिको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको

७. प्रेस काउन्सिल (कार्य व्यवस्था) (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७७ नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भई नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको ।

८. विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली, २०७७ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् बाट स्वीकृति भई नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशनको लागि सूचनाको मस्यौदा तयार गरी कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाई सम्पादित भई आएको ।

९. सुरक्षण मुद्रण विकास समिति (गठन) (दोस्रो संशोधन)आदेश, २०७७ यस मन्त्रालयबाट मस्यौदा गरी तर्जुमा सहमतिको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाई हाल सहमति प्राप्त भएको ।
१०. इन्टरनेटलाई आधारभूत/अत्यावश्यक सेवाको रूपमा स्थापित गर्न यस मन्त्रालयबाट गृह मन्त्रालयमा पत्राचार भएकोमा गृह मन्त्रालयबाट निर्णयको लागि मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरीएको । इन्टरनेटलाई आधारभूत/अत्यावश्यक सेवाको रूपमा स्थापित गर्ने सम्बन्धमा अध्ययनको लागि परामर्शदातासँग सम्झौता भई अध्ययन कार्य भइरहेको
११. अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको अध्ययन गरी साईबर सुरक्षा नीति तथा कार्यनीति तयार, Template निर्माण गर्ने कार्य भइरहेको ।
१२. नेपाल सरकारको निर्देशनबमोजिम नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणबाट हुने दैनिक प्रशासनिक खर्चहरूमा मितव्ययिता अपनाई पारदर्शी र ब्यबस्थित रूपमा कार्यालय संचालन गर्ने उद्देश्यले «प्राधिकरणको खर्च मितव्ययिता सम्बन्धी मार्गदर्शन २०७७» जारी गरी कार्यान्वयन गरीएको ।
१३. माहामारी, बाढी,पहिरो,भूकम्प जस्ता प्राकृतिक विपत्तिमा चलचित्रकर्मीहरूलाई तुरुन्त सहयोग उपलब्ध गराउन सकिने गरी चलचित्र सम्बन्धी पेशागत सँगठनहरूको समेत दायित्व रहने गरी चलचित्रकर्मी विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि स्वीकृत भएको ।
१४. स्वदेशी चलचित्रको विकास,विस्तार र प्रवर्द्धन तथा बजारीकरणमा सघाउ पुऱ्याउने उद्देश्यले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा आयोजना हुने चलचित्र महोत्सव,अवार्ड तथा स्क्रिप्ट विकास कार्यशालामा सहभागी हुने चलचित्र तथा चलचित्रकर्मीहरूलाई प्रोत्साहनस्वरूप सहयोग पुऱ्याउन तथा नेपाली चलचित्रको बजार पहिचान तथा विस्तार गर्नका लागि विदेशी चलचित्रकर्मीहरूलाई नेपालमा चलचित्र छायाङ्कनका लागि आकर्षित गर्न र सो को कार्यान्वयन गर्न "नेपाली चलचित्रको अन्तर्राष्ट्रिय प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यविधि,२०७७" स्वीकृत भएको ।

परिच्छेद- चार

४.१ नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्य

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमा समाविष्ट सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयसँग सम्बन्धीत बुँदाहरूको कार्यान्वयनको प्रगति विवरण:-

- डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्कको कार्यान्वयन गरी सूचना प्रविधि, दूरसञ्चार र विद्यमान ब्रोडव्याण्ड नीति परिमार्जन गर्दै फाइबर टु होम प्रविधिबाट स्तरीय र भरपर्दो ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा २ वर्षभित्र सबै स्थानमा पुऱ्याइनेछ। आगामी वर्ष फोर जी सेवा देशव्यापी विस्तार गरीनेछ। (बुँदा - २२४, २६०)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
अप्टिकल फाइबर नेटवर्क निर्माण गर्ने। (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	थप ३६२० कि.मी. अप्टिकल फाइबर विस्तार (कि.मी.)	कार्तिक-जेठ	प्रदेश नं. १, २ र वाग्मती प्रदेश (प्यकेज १ अन्तर्गत) २४० कि.मी. अप्टिकल फाइबर विच्छाइएको, कर्णाली र सुदूर पश्चिम प्रदेशका लागि (प्यकेज ३ अन्तर्गत) बोलपत्र मूल्याङ्कनको क्रममा रहेको ।
नीति परिमार्जन । (सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय)/नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	नीति प्रभावकारिताको अध्ययन	कार्तिक	नीति प्रभावकारिताको प्रारम्भिक प्रतिवेदन तयार भएको । (सम्पन्न)
	ब्रोडव्याण्ड, सूचना प्रविधि र दूर सञ्चार नीति परिमार्जनका लागि मं.प.मा पेश	चैत	

- ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र विकासको लागि सूचना प्रविधिमा आधारित उद्योग व्यवसायको प्रवर्द्धन ललितपुरको खुमलटारमा राष्ट्रिय ज्ञान पार्क स्थापनाको कार्य अगाडि बढाइनेछ। सबै प्रदेशमा सञ्चारग्राम स्थापना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। नेपाल टेलिभिजनको क्षमता विकास गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रसारण गरीनेछ। । आगामी वर्ष फोर जी सेवा देशव्यापी विस्तार गरीनेछ। (बुँदा - २२४, २६०, २६१)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
राष्ट्रिय ज्ञान पार्क स्थापनाको कार्य अगाडि बढाउने। (सूचना प्रविधि विभाग)	पर्खाल निर्माण र DPR तयार गर्न बोलपत्रको सूचना प्रकाशन	साउन	DPR तयारीका लागि सूचना प्रकाशन भएको (सम्पन्न)
	राष्ट्रिय ज्ञान पार्कको जग्गामा ७०० मी. पर्खाल निर्माण	फागुन-जेठ	पहिलो चरणमा २५० मी. पर्खाल निर्माणको कार्य भै रहेको
	विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार	वैशाख	राष्ट्रिय ज्ञान पार्क निर्माण गर्ने जग्गा भाडामा रहेको र सो विषय अदालतमा विचाराधीन रहेकोले संक्षिप्त सूची प्रकाशन हुन नसकेको ।

फ्रिक्वेन्सी उपलब्धता तथा व्यवस्थापन सुधार गर्ने (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	Spectrum Road map तयारी प्रारम्भ	कार्तिक	Spectrum Roadmap को अन्तिम प्रतिवेदन तयार भएको (सम्पन्न)
इन्टरनेटलाई अत्यावश्यक सेवामा समावेश गर्नेसूचना प्रविधि महाशाखा)	अध्ययन गरी प्रतिवेदन प्राप्ति	कार्तिक	इन्टरनेटलाई अत्यावश्यक सेवामा समावेश गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन भै रहेको ।
	अत्यावश्यक सेवामा समावेश गर्न प्रस्ताव	भदौ	इन्टरनेटलाई अत्यावश्यक सेवामा समावेश गर्न गृह मन्त्रालयमा लेखी पठाइएको (सम्पन्न)
प्रदेशस्तरमा सञ्चारग्राम स्थापना गर्ने (सञ्चार महाशाखा)	प्रदेश नं. १ मा सञ्चारग्राम सञ्चालन	वैशाख	पार्टिशन, फर्निचिङ्ग, लिफ्ट जडान आदि बाँकी कार्यका लागि बोलपत्र आह्वान भएको
	अन्य प्रदेशहरूमा सञ्चारग्राम स्थापना गर्न अध्ययन	फागुन	अन्य प्रदेशमा सञ्चारग्राम स्थापनाका लागि समन्वय भै रहेको ।
कोहलपुरमा डाटा सेन्टर निर्माणको कार्य शुरु गर्ने(राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र)	जग्गा प्राप्ति	कार्तिक	कोहलपुरमा डाटा सेन्टर निर्माणका लागि ३० कठ्ठा जग्गा प्राप्त भएको ।(सम्पन्न)
	बोलपत्रको सूचना प्रकाशन	मंसिर	वातावरणीय मूल्याङ्कनको कार्य भै रहेको ।
	सम्झौता गरी निर्माण कार्य आरम्भ	चैत	
ललितपुरमा डाटा सेन्टर र इन्टरनेट एक्सचेञ्ज सेन्टरको निर्माणको कार्य शुरु गर्ने(राष्ट्रिय	जग्गा प्राप्ति	भदौ	जग्गा प्राप्तिको कार्य भैरहेको
	बोलपत्रको सूचना प्रकाशन	कार्तिक	जग्गा प्राप्तिमा ढिलाइ भएकोले बोलपत्रको सूचना प्रकाशन गर्न नसकिएको
	सम्झौता गरी निर्माण कार्य आरम्भ	पुष	-

सूचना प्रविधि केन्द्र)			
कागजरहित सरकारको अवधारणा कार्यान्वयन गर्ने(सूचना प्रविधि विभाग)	एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणालीको विकास	चैत	परामर्शदाताबाट प्राप्त प्रस्तावहरू मूल्याङ्कनको चरणमा रहेको ।
	गभर्नमेन्ट क्लाउडको विस्तार	चैत	सेवा खरीदका लागि बोलपत्रको सूचना प्रकाशन भएको ।
	राष्ट्रिय पोर्टलमा थप १५ वटा सेवाहरू आवद्ध	कार्तिक-जेठ	सेवाहरू आवद्ध गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन भै रहेको
GEA कार्यान्वयन (सूचना प्रविधि विभाग)	GEA को Artifact तयार	असोज	GEA को Artifact तयार भएको (सम्पन्न)
	२५ वटा निकायको GEA अडिट	कार्तिक-वैशाख	परामर्शदाता छनौटका लागि बोलपत्रको सूचना प्रकाशन भएको
	GEA सम्बन्धी २५ वटा निकायलाई तालिम	मंसिर-जेठ	GEA सम्बन्धी तालिम दिने संस्थाहरू छनौटको क्रममा रहेको ।
फोर जी सेवा विस्तार गर्ने(नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	थप ३३२ स्थानीय तहमा विस्तार	कार्तिक-जेठ	चालु आ.व.मा हालसम्म १५९ वटा स्थानीय तहहरूमा 4G सेवा विस्तार भएको ।
	देशका प्रमुख ४ शहरहरूमा फाइभ जी सेवा परीक्षण	वैशाख	
डिजिटल हस्ताक्षरको कार्यान्वयन गर्ने(प्रमाणीकरण नियन्त्रकको कार्यालय)	नेपाल सरकारका ४ वटा निकायका सूचना प्रणालीलाई विद्युतीय हस्ताक्षरमा आवद्ध	कार्तिक-जेठ	कोभिड-१९ का कारण निकाय छनौट हुन नसकेको
	थप २००० वटा विद्युतीय हस्ताक्षर टोकन वितरण	कार्तिक-जेठ	हालसम्म १५० वटा विद्युतीय हस्ताक्षर टोकन वितरण भएको
	प्रशिक्षक प्रशिक्षण सञ्चालन	भदौ	सञ्चालन नभएको ।

डिजीटल साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	१००० वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा डिजीटल साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन	भदौ-वैशाख	कोभिड-१९ का कारण कार्यक्रम सञ्चालन हुन नसकेको
IT Security Audit गर्ने। (सूचना प्रविधि विभाग)	५० वटा निकायको security audit	कार्तिक-जेठ	हालसम्म २१ वटा सरकारी निकायका सूचना प्रविधि प्रणालीहरूको Security Audit सम्पन्न भएको ।
स्थानीय तहहरूले प्रयोगमा ल्याएको Common Mobile Application को Upgrade र विस्तार गर्ने । (सूचना प्रविधि विभाग)	बोलपत्रको सूचना प्रकाशन	भदौ	सूचना प्रकाशन नभएको ।
	संस्था छनौट र सम्झौता	कार्तिक	लागत अनुमान तयार गर्ने कार्य भै रहेकोले बोलपत्रको सूचना प्रकाशन हुन बाँकी रहेको-
	अद्यावधिक गरी सेवा विस्तार	मंसिर	-
राष्ट्रिय सूचना तथा सञ्चार प्रविधि अनुसन्धान केन्द्रको स्थापनाको लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने। (सूचना प्रविधि महाशाखा)	बोलपत्र आह्वान	भदौ	TOR र लागत अनुमान स्वीकृत भई बोलपत्रको सूचना प्रकाशन गर्ने क्रममा रहेको
	बोलपत्रदाता छनौट गरी सम्झौता	कार्तिक	बोलपत्रको सूचना प्रकाशन गर्ने क्रममा रहेको
	विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार	माघ	-
नेपाल टेलिभिजनबाट अन्तर्राष्ट्रिय प्रसारण आरम्भ गर्ने (नेपाल टेलिभिजन)	पूर्व तयारी सम्पन्न	चैत	-
	वैशाख १ गतेदेखि प्रसारण आरम्भ	वैशाख	-

३. देशभरका ४ सय ३१ स्थानीय तहका कार्यालय, ३ हजार ६ सय १२ वडा कार्यालय, २ हजार ५ सय ४६ स्वास्थ्य केन्द्र र २ हजार ९ सय ४८ सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा पुऱ्याइएको छ । ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवालार्ई गुणस्तरीय र भरपर्दो बनाइनेछ । (बुँदा - २२५)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
------------	-----------	----------	------------------------

उच्च गतिको इन्टरनेट कनेक्टिभिटी अध्ययन उच्च गतिको इन्टरनेट कनेक्टिभिटी पुऱ्याउने (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	उच्चगतिको कनेक्टिभिटी अध्ययन	इन्टरनेट सम्बन्धमा	कार्तिक	अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य भै रहेको ।
	बाँकी ३२२ स्थानीय तहको केन्द्रमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार		कार्तिक-जेठ	चालु आ.व.मा थप ११९ वटा स्थानीय निकायको केन्द्रमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार भएको
	बाँकी ३१३१ वटा वडामा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार		कार्तिक-जेठ	चालु आ.व.मा हालसम्म थप ११३६ वटा वडा कार्यालयमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार भएको
	बाँकी १९५८ वटा स्वास्थ्य केन्द्रमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार		कार्तिक-जेठ	चालु आ.व.मा हालसम्म थप ६०४ वटा स्वास्थ्य केन्द्रमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार भएको
	बाँकी २८५३ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार		कार्तिक-जेठ	चालु आ.व.मा थप ८२९ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तार भएको ।
	थप ७७ वटा मुख्य मुख्य शहरी तथा शहरोन्मुख क्षेत्रमा FTTH सेवा विस्तार		कार्तिक-जेठ	चालु आ.व.मा थप २३ वटा शहर/शहरोन्मुख क्षेत्रमा FTTH सेवा विस्तार भएको
सार्वजनिक वाइफाई हटस्पटको व्यवस्था (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	८ वटा पर्यटकीय र धार्मिक क्षेत्र तथा २ वटा पदयात्रा मार्गमा हटस्पट वाईफाई स्थापना		कार्तिक-जेठ	परामर्शदाता छनौट र सम्झौता भई कार्य भै रहेको ।

४. इन्टरनेट सेवा सुलभ, सहज र सरल रूपमा उपलब्ध गराउन सेवाप्रदायकहरूको साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण गरी सहप्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । (बुँदा २२६)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
पूर्वाधार प्रदायकको व्यवस्था चयन गरी पूर्वाधार सहप्रयोगमा ल्याइने। (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	पूर्वाधार प्रदायकको छनौट तथा पूर्वाधार सहप्रयोगको आरम्भ	मंसिर	-

५. सरकारी निकायहरूले प्रयोगमा ल्याएका एप्सहरूलाई एकीकृत तथा अन्तर-आबद्ध गरी सरकारी सेवाप्रवाहलाई सहज र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ । एकीकृत एप्समार्फत सरकारी कामकारबाहीको अनुगमन, गुनासो सुनुवाइ तथा सम्बोधन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ । (बुँदा २२७)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
थप ५ वटा सरकारी निकायका एप्सहरूलाई नागरीक एप्समा आबद्ध गर्ने। (राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र)	थप सेवाहरूको छनौट गरी एप्सहरूलाई आबद्ध	मंसिर	नागरीक एप्स निर्माण कार्य सम्पन्न भई Live गर्ने तयारी अवस्थामा रहेको ।

६. दुई वर्षभित्र सबै सरकारी कारोवार नगदरहित बनाइने । आगामी आर्थिक वर्षदिखि नेशनल पेमेण्ट गेटवे सञ्चालनमा ल्याई नेपालभित्रका सबै प्रकारका भुक्तानी फरफारक हुने व्यवस्था मिलाइनेछ। विद्युतीय भुक्तानी कारोवारको लागत घटाउँदै नगदरहित कारोवारलाई प्रोत्साहन गरीनेछ। विद्युत्, खानेपानी, शिक्षा र स्वास्थ्यलगायतका सार्वजनिक सेवा शुल्कको भुक्तानी विद्युतीय माध्यमबाट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। (बुँदा २२८, १५३)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
राष्ट्रिय विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीको सूचना प्रविधि पूर्वाधार अद्यावधिक गर्ने। (राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र)	विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीको सूचना प्रविधि पूर्वाधारको अद्यावधिक	फागुन	महालेखा नियन्त्रक कार्यालयसँग Integration सम्पन्न भैरहेकोले सो सम्पन्न भएपछि अद्यावधिक गर्ने तयारी भै रहेको

७. आगामी दुई वर्षभित्र व्यावसायिक सम्भाव्यताको आधारमा नेपालको आफ्नै स्याटलाइट स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ । (बुँदा २२९, २६४)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
राष्ट्रिय भू-उपग्रहको स्थापनाको कार्य	परामर्शदाताको छनौटका लागि सूचना प्रकाशन	कार्तिक	परामर्शदाता छनौटका लागि TOR र लागत अनुमान तयार गरी बोलपत्रको सूचना प्रकाशन गर्न तयारी भै रहेको

अगाडि बढाउने (नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण)	परामर्शदाताको छनौट र सम्झौता	फागुन	-
	बोलपत्रसम्बन्धी कागजात तयारी	जेठ	-

८. सुरक्षित छापाखाना स्थापना गरी अन्तःशुल्क स्टिकर, हुलाक टिकट, जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा र सार्वजनिक महत्त्वका कागजातहरूको सुरक्षण मुद्रण गरीनेछ । सुरक्षण मुद्रण स्थापनाको लागि पूर्वाधार तथा उपकरणको व्यवस्था गरीनेछ । (बुँदा २३०, २६४)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
राष्ट्रिय सुरक्षण मुद्रण (कागज र कार्डमा आधारित) भवन, Drainage System को निर्माण तथा Machinery Software and hardware and related equipments खरीद कार्य आरम्भ कार्य आरम्भ गर्ने (सुरक्षण मुद्रण केन्द्र)	बोलपत्र आव्हान	कार्तिक	खरिद गुरुयोजना, वार्षिक खरीद योजना र लागत अनुमान तयारीको कार्य भै रहेको
	मूल्याङ्कन	माघ	-
	सम्झौता गरी निर्माण कार्य आरम्भ	फागुन	-

९. हुलाक सेवाको पुनःसंरचना गरी हुलाक सेवालार्ई आधुनिक र प्रविधियुक्त बनाउँदै सम्भाव्यताको आधारमा सेवाको क्षेत्र विस्तार गरी नागरीकता, राहदानीलगायतका दस्तावेज हुलाकमार्फत् सम्बन्धीत स्थानमा पुऱ्याउने व्यवस्था गरीनेछ । (बुँदा २३२, २६७)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने (हुलाक सेवा विभाग)	सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तयार	कार्तिक	सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्न समिति गठन भएको
	प्रतिवेदन तयार	पुष	सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्न समिति गठन भएको
नमुनाको रूपमा केही जिल्लामा सेवा सञ्चालन गर्ने (हुलाक सेवा विभाग)	आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी सेवा आरम्भ	वैशाख	

१०. पत्रकारिता क्षेत्रको व्यावसायिकता अभिवृद्धि गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ । आमसञ्चार क्षेत्रलाई मर्यादित र व्यावसायिक बनाई स्थिरता, स्थायित्व र विकासमा सञ्चारजगतको योगदान प्रवर्द्धन गर्न कानुनी र संस्थागत सुधार गरीनेछ । पत्रकार दुर्घटना विमा र पत्रकार वृत्तिकोषलाई सञ्चारकर्मीहरूको

हितमा परिचालन गरीनेछ। सूचना प्रविधिमा आधारित सञ्चार माध्यमलाई प्रवर्द्धन गर्न सार्वजनिक सरोकार र लोककल्याणकारी विज्ञापन अनलाइनबाट समेत प्रसारण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। (बुँदा २३१, २६२)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
आमसञ्चारसम्बन्धी कानून तर्जुमा गर्ने (सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय)	आमसञ्चारसम्बन्धी विधेयकको मस्यौदा म.प. मा पेश	कार्तिक	कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट तर्जुमा सहमति प्राप्त भई संघीय संसदमा पेश गर्ने स्वीकृतिका लागि मं.प.मा पेश गर्ने क्रममा रहेको
	विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावलीको मस्यौदा म.प.मा पेश	कार्तिक	विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली स्वीकृतिका लागि मन्त्रपरिषद्मा पेश भएको (सम्पन्न)
पत्रकार दुर्घटना बीमा कार्यान्वयन गर्ने (सूचना तथा प्रसारण विभाग)	सूचना आव्हान	श्रावण	बीमा कम्पनी छनौट गर्न सूचना प्रकाशन भएको (सम्पन्न)
	बीमा कम्पनी छनौट गरी दुर्घटना बीमा आरम्भ	मंसिर	बीमा कम्पनी छनौट भै सम्झौताको चरणमा रहेको ।
पत्रकार वृत्तिकोष प्रदान गर्ने (सूचना तथा प्रसारण विभाग)	मापदण्ड स्वीकृत	कार्तिक	मापदण्डको मस्यौदाउपर सरोकारवालाहरूसँग छलफल भैरहेको
	वृत्ति प्रदान आरम्भ	मंसिर	-
	१५० जना पत्रकारहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम	कार्तिक-जेठ	कोभिड-१९ का कारण तालिम कार्यक्रम हुन नसकेको

४.२ बजेट वक्तव्य

१. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाइनेछ। साइबर सुरक्षा जोखिमको पहिचान, असर न्यूनीकरण र आकस्मिक साइबर सुरक्षा छरितो र भरपर्दो बनाउन साइबर फोरोन्सिक ल्याबको स्तरोन्नति गरीनेछ। छुट्टै साइबर सुरक्षा केन्द्र स्थापनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरीनेछ। (बुँदा २६३)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
फोरेन्सिक ल्याबको स्तरोन्नति गर्ने (प्रमाणीकरण नियन्त्रकको कार्यालय)	बोलपत्रको सूचना प्रकाशन	असोज	स्पेशिफिकेशन र लागत अनुमान तयार भएको ।
	संस्था छनौट र सम्झौता	मंसिर	-
	लाइसेन्स तथा उपकरण खरिद, जडान र परीक्षण	फागुन	-
राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रको स्थापना (सूचना प्रविधि महाशाखा)	परामर्शदाताको छनौट	असोज	TOR र लागत अनुमान तयार गरी बोलपत्रको सूचना प्रकाशन भएको
	DPR तयार	चैत	-

२. छायाङ्कनको लागि नेपाल कार्यक्रम कार्यान्वयन गरीनेछ। प्रदेश सरकारको समन्वयमा राष्ट्र, राष्ट्रियता, राष्ट्रिय एकता र भाषा संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने गरी चलचित्र निर्माण गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरीनेछ। प्रत्येक प्रदेशमा फिल्म छायाङ्कनस्थल निर्माण गर्न, चलचित्र कलाकार संघको भवन निर्माण गर्न तथा नेपाली चलचित्रको सुरक्षित भण्डारणका लागि चलचित्र विकास बोर्डलाई आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु। (बुँदा २६५)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
छायाङ्कनका लागि नेपाल कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने (चलचित्र विकास बोर्ड)	छायाङ्कनस्थल वेब पोर्टल निर्माण र प्रबर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन	चैत	छायाङ्कनस्थल वेब पोर्टल निर्माण गरी प्रबर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न शुरू गरीएको ।
प्रत्येक प्रदेशमा उपयुक्त छायाङ्कनस्थलको पहिचान गर्ने (चलचित्र विकास बोर्ड)	छायाङ्कनस्थलहरूको बारेमा अध्ययन	फागुन	सात वटै प्रदेशका लागि छुट्टै-छुट्टै समिति गठन गरी अध्ययन कार्य भै रहेको ।
	प्रतिवेदन तयारी	चैत	-

मौलिक कथाहरूको संकलन गरी स्टोरी बैंक तयार गर्ने (चलचित्र विकास बोर्ड)	कथा संग्रह गर्न सूचना आह्वान र छनौट	मंसिर	कथा सङ्कलन गर्न सूचना आह्वान भएको ।
	छनौट भएका कथाहरूको प्रचार प्रसार आरम्भ	माघ	-
चलचित्र कलाकार संघको भवन निर्माण गर्ने (चलचित्र विकास बोर्ड)	भवन निर्माणका लागि जग्गा प्राप्ति	कार्तिक	जग्गा पहिचान गर्ने कार्य भै रहेको ।
	सम्झौता गरी निर्माण कार्य आरम्भ	मंसिर	-
	निर्माण कार्य सम्पन्न	जेठ	-
अत्याधुनिक चलचित्र स्टुडियो निर्माणको कार्य आरम्भ गर्ने। (चलचित्र विकास बोर्ड)	जग्गा प्राप्ति	कार्तिक	बनेपा नगरपालिका वडा नं. १० स्थित वन उपभोक्ता समूहको १९८२८.७६ व.मी. जग्गा पहिचान भई भोगाधिकार लिने कार्यका लागि IEE को कार्य भै रहेको ।
	परामर्शदाता छनौटका लागि सूचना आह्वान	पुष	-
	सम्झौता गरी DPR तयार	चैत	-

३. जातीय एवम् सामाजिक सद्भाव अभिवृद्धि तथा स्थानीय भाषा र संस्कृतिको संवर्द्धनमा योगदान पुऱ्याइरहेका स्थानीय प्रसारण माध्यमलाई राज्यको तर्फबाट आवश्यक सहयोग गरीनेछ। चालु आर्थिक वर्षमा नवीकरण गर्न छुट भएका सामुदायिक, निजी तथा सहकारी क्षेत्रबाट सञ्चालित प्रसारण संस्थाले २०७७ पौष महिनासम्म इजाजत नवीकरण गर्दा लाग्ने थप शुल्क र जरिवाना छुट दिने व्यवस्था मिलाएको छु। (बुँदा २६६)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
जातीय एवम् सामाजिक सद्भाव अभिवृद्धि तथा स्थानीय भाषा र संस्कृतिको संवर्द्धनमा योगदान पुऱ्याइरहेका स्थानीय प्रसारण माध्यमलाई राज्यको तर्फबाट आवश्यक	प्रसारण माध्यमहरूको छनौट	पुष	-
	सहयोग उपलब्ध आरम्भ	माघ	-

सहयोग गर्ने (सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय)			
नवीकरण गर्न छुट भएका सामुदायिक, निजी तथा सहकारी क्षेत्रबाट सञ्चालित प्रसारण संस्थाले २०७७ पौष महिनासम्म इजाजत नवीकरण गर्दा लाग्ने थप शुल्क र जरिवाना छुट दिने व्यवस्था गरीने (सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय)	राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२ मा संशोधनको मस्यौदा मं.प.मा पेश	भदौ	राष्ट्रिय प्रसारण (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७७ मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको (सम्पन्न)
	जरिवाना छुट दिन प्रारम्भ	मंसिर	नवीकरण छुट भई प्रसारण संस्थाको नवीकरण कार्य प्रारम्भ भएको । (सम्पन्न)

४. कोरोनाको कारण निर्माण, यातायात, आमसञ्चार, चलचित्रलगायतका क्षेत्रमा परेको प्रभाव सम्बोधन गर्न इजाजत पत्र तथा उपकरणको नवीकरण दस्तुरमा छुट तथा चालु पूँजीको लागि कर्जा सुविधा एवं लकडाउन अवधिभरको ठेक्का तथा बैंक ग्यारेन्टीको म्याद थपको व्यवस्था गरेको छु। कोरोनाका कारण उत्पन्न व्यावसायिक अवसरको उपयोग गर्न नवप्रवर्तनकारी कार्यमा लगानी प्रोत्साहन गर्न चाहने उद्यमी व्यवसायीलाई २ प्रतिशत ब्याजदरमा उपलब्ध गराउने। (वृँदा ५९)

क्रियाकलाप	माइलस्टोन	समय सीमा	कार्तिक महिनाको प्रगति
चलचित्र क्षेत्रमा कोरोनाको प्रभाव सम्बोधन गर्न छुट सुविधा उपलब्ध गराउने। (चलचित्र विकास बोर्ड)	चलचित्र नियमावलीमा संशोधन मस्यौदा मं.प.मा पेश	भदौ	चलचित्र(निर्माण, प्रदर्शन तथा वितरण) (छैठौं संशोधन) नियमावली मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको (सम्पन्न)
	छुट सुविधा उपलब्ध गराउन प्रारम्भ	कार्तिक	२०७७ असार मसान्तसम्म इजाजतपत्र नवीकरण भएका प्रदर्शकलाई आ.व. २०७७।०७८ मा लाग्ने नवीकरण दस्तुर पूर्ण छुट दिने कार्य प्रारम्भ भएको (सम्पन्न)

४.३ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणाली

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा उल्लिखित सूचकाङ्कको प्रगति देहायबमोजिम रहेको छ ।

२०७७ कार्तिक महिनासम्मको प्रगति

क्र.सं.	नतिजा सूचक	Review अवधि	भार	एकाई	२०७६/७७ को स्थिति	२०७७/७८ को लक्ष्य	प्रथम चौमासिक को प्रगति
१	इन्टरनेट ग्राहकको घनत्व	मासिक	१०	प्रतिशत	७३	८०	७६.५८
२	रेडियोको राष्ट्रिय पहुँच वृद्धि	"	५	प्रतिशत	८७	९२	८७
३	अप्टिकल फाइबर विस्तार	"	५	कि.मी.	९४२२	१२६२०	९६६२
४	फिक्स्ड ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	"	५	प्रतिशत	१६.८६	३०	२०.१६
५	मोबाइल ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	"	५	प्रतिशत	५५.३३	७०	५६.४२
६	डिजिटल टेलिभिजन पहुँच	"	५	घरधुरी प्रतिशत	७२	८२	७२
७	सरकारी सेवालाई अनलाइनमार्फत् प्रवाह गर्ने (प्रकार)	"	५	निकाय	२२	३५	२२
८	सबै स्थानीय तहको केन्द्रमा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट पहुँच	"	५	संख्या	४४७	७५३	५५०
९	सबै स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट पहुँच	"	५	संख्या	३७३८	६७४३	४८७४
१०	सबै स्वास्थ्य केन्द्रमा ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट पहुँच	"	५	संख्या	२६००	४५०४	३२०४
११	सबै सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट पहुँच	"	५	संख्या	३०४८	५८०१	३८७७
१२	National Portal मा आवद्ध विधुतीय माध्यमबाट प्रवाह गरिने सेवा संख्या	"	५	संख्या	२२	३०	२२
१३	फोर जी सेवा देशभर विस्तार	"	१०	प्रतिशत	१५.३३	३०	१८.४६
१४	FTTH विस्तार (मुख्य मुख्य शहर र शहरोन्मुख पालिका)	"	१०	संख्या	४५	१७७	६८
१५	रोजगारी सृजना	"	५	जना(हजार)		१०५	
१६	पूँजीगत खर्च	"	५	प्रतिशत	७२.१	१००	०.७९
१७	बेरुजु फछ्यौँट	"	५	प्रतिशत	२६.१	१००	०.१२४
१८	गुनासो फछ्यौँट	"	५	प्रतिशत	६७.७	१००	९०

४.४ वजेट वक्तव्यको सूचकाङ्कको प्रगति

सि.नं.	उपक्षेत्रगत कार्यक्रम	इकाई	आ.व.०७६/७७ सम्मको अवस्था	आ.व.०७७/७८ को	
				लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
१	इन्टरनेट ग्राहकको घनत्व	प्रतिशत	७३	८०	७६.५८
२	रेडियोको राष्ट्रिय पहुँच वृद्धि	प्रतिशत	८७	९२	८७
३	मोबाइल टेलिफोनको ग्राहक संख्या	जना (लाखमा)	४२३	४३०	३६९
४	हुलाक सेवामा अनलाइन ट्र्याकिङ प्रणाली	जिल्ला	७५	७७	७५
५	स्थानीय तहको केन्द्रमा ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	संख्या	४३१	७५३	५५०
६	अप्टिकल फाइबर विस्तार	कि.मि	९४२२	१२६२०	९६६०
७	फिक्सड ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	प्रतिशत	१६.८६	३०	२०.१६
८	मोबाइल ब्रोडव्याण्डमा सेवा विस्तार	प्रतिशत	५५.३	७०	५६.४२
९	डिजिटल टेलिभिजन पहुँच	घरधुरी प्रतिशत	७२	८२	७२
१०	सरकारी सेवालाई अनलाइनमार्फत् प्रवाह गर्ने	निकाय	२२	३५	२२

४.५ इजाजत वितरण र नवीकरणको तथ्याङ्क

रेडियो ऐन २०१४ तथा रेडियो सञ्चार लाइसेन्स नियमावली २०५९ बमोजिम जारी भएका लाइसेन्स संख्या:

विवरण	२०७५/७६ सम्मको	२०७६/७७ सम्मको	चालु आ.व.को प्रथम चौमिसक अविधमा	हालसम्मको जम्मा
रेडियो यन्त्र विक्री वितरण	१७	१८	३	२११
एमेच्योर रेडियो यन्त्र		५३		२८५
MMDS Equipment			२	२
एफ एम रेडियो यन्त्र (Equipment)	१००	६८	८	८८७
GPS रेडियो यन्त्र		३		३
VHF बाकीटकी/UHF	१३५	७३	१०	७९९
BBC Receiver/VSAT/STL/Sat phone		९	३	१२
Satellite Television इजाजत	२५	३७	८	२१०
एमेच्योर रेडियो यन्त्र अस्थायी एमेच्योर		२		२

Digital Headend		४	४	६
Television License		५	१	५०
टेलिभिजन इजाजत	३७	३७	८	२१०
टेलिभिजन नियमित प्रसारण	१२	७	३	
एफ एम इजाजत	२८	११२७	२	११३०
आइ पि टि भी इजाजत	१	३	१	९
केबुल प्रसारणको इजाजत (एनालग)				८५३
डिजिटल केबल प्रसारणको इजाजत				१३
एम एम डि एस				२
सिग्नल वितरण इजाजत			१	४
डि टि एच प्रसारणको इजाजत				१
केबल प्रसारणको डाउनलिक इजाजत				१४८
डि टि टि वि				५

४.६ १५ औं योजनाको सूचकाङ्कको तथ्याङ्क

क्र.सं.	नतिजा सूचक	एकाई	आधार वर्ष ०७५/७६ को स्थिति	आर्थिक वर्ष ०७७/७८ को	
				लक्ष्य	प्रगति
१	सञ्चार तथा सूचना प्रविधिबाट	संख्या	२००	२८८	अध्ययन गर्नु पर्ने
२	अप्टिकल फाइबर विस्तार	कि.मी.	९३२०	१२६२०	९६६०
३	फोर जी/एल.टी. ई. सेवा विस्तार	प्रयोगकर्ता	९.११	४०	१८.४६
४	Fixed ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	प्रतिशत	१४.२	२२	२०.१६
५	Mobile ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	प्रतिशत	५१.६	५४	५६.४२
६	मोबाइल टेलिफोन ग्राहक संख्या	जना लाख	४२३	४३०	३६९
७	सरकारी डाटा सेन्टर	संख्या	२	२	२
८	टेलिफोन(सबै प्रकारका) घनत्व	प्रतिशत	१३७	१४०	१२६
९	रेडियोको पहुँच	प्रतिशत	८६	९२	८७
१०	डिजिटल टेलिभिजनको पहुँच	प्रतिशत	७२	८२	७२
११	EMS सेवा विस्तार	जिल्ला	६०	६८	६४
१२	EMS सेवा विस्तार	देश/संख्या	३९	४४	३९
१३	अनलाइनमार्फत् सरकारी सेवा	संख्या	१०	१६	२२
१४	सुरक्षण मुद्रण स्थापना र सञ्चालन	संख्या	०	०	०

१५	सञ्चारग्रामको स्थापना	संख्या	०	१	१
१६	डिजिटल साक्षरता	प्रतिशत	४०	६८	प्राप्त नभएको
१७	काउन्टर अटोमेशन भएका हुलाक		७५	७७	७५
१८	कम्पनी दर्ताको डिजिटाइजेशन	संख्या	२४	२८	-
१९	राष्ट्रिय ज्ञान पार्क	संख्या	०	०	०
२०	सूचना प्रविधिसम्बन्धी उद्योग	संख्या	२७९६	३०१८	प्राप्त नभएको

४.७ एकीकृत कार्यान्वयन कार्ययोजना अनुसारका क्रियाकलापहरूको प्रगतिस्थिति

क्र.सं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	प्रथम चौमासिकको प्रगति	कैफियत
(क) मन्त्रालयको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	कम्प्युटर(कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथा मेशीन औजार)	कम्प्युटर खरिद कार्य नभएको ।	प्रगति नभएको
२	सिसिटिभि जडान(कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	सिसिटिभि जडान कार्य भई कार्य सम्पन्न भएको ।	
३	ल्यापटप(कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र,उपकरण तथामेशीन औजार)	ल्यापटप खरिद कार्य नभई सकेको ।	प्रगति नभएको
४	मल्टिफन्सन प्रिन्टर(कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	खरिद कार्य सम्पन्न भएको ।	
५	प्रोजेक्टर (एच.डि.)(कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	खरिद कार्य नभइसकेको ।	प्रगति नभएको
६	मल्टिफड्सन फोटोकपी मेशिन (A3 Size) (मुद्रण सम्बन्धी मेशीन तथा औजार)	खरिद कार्य सम्पन्न भएको ।	
७	सोफासेट(कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	स्फेसिफिकेशन तयार भएको ।	कार्य सम्पन्न नभएको ।
८	फर्निचर (पर्दा, कार्पेट आदी)(कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	स्फेसिफिकेशन तयार भएको ।	"
९	टेबुल, दराज, कुर्सी(कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	स्फेसिफिकेशन तयार भएको ।	"
१०	च्याक निर्माण(कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	स्फेसिफिकेशन तयार भएको ।	"
११	विदेशी मुद्रा सटही सिफारिस र अभिलेख अद्यावधिक गर्ने सफ्टवेयरको स्तरवृद्धि(Upgrade)(कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च)	विदेशी मुद्रा सटही सिफारिस र अभिलेख अद्यावधिक गर्ने सफ्टवेयरको स्तरवृद्धि गर्ने कार्य नभएको ।	"
१२	राष्ट्रिय सूचना तथा सञ्चार प्रविधि अनुसन्धान केन्द्रको स्थापनाको लागि विस्तृत परियोजना	TOR तथा लागत अनुमान स्वीकृत गरी बोलपत्रको चरणमा रहेको ।	तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गर्नु पर्ने

	प्रतिवेदन (DPR) तयार (डिजिटल नेपाल पहल संकेत ०१.१६) (पूँजीगत परामर्श खर्च)		
१३	राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा केन्द्रको स्थापना सम्बन्धी DPR तयार गर्ने (डिजिटल पहल संकेत ०१.११) (पूँजीगत परामर्श खर्च)	TOR तथा लागत अनुमान स्वीकृत गरी बोलपत्रको चरणमा रहेको।	तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गर्नु पर्ने
१. राष्ट्रिय सूचना आयोगको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	मेशिनरी औजार (कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर खरिद)	खरिद कार्य भइसकेको।	प्रगति भएको
२. हुलाक सेवा विभागको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	कम्प्युटर	खरिद कार्य भइसकेको।	प्रगति भएको
२	मल्टिफङ्सन प्रिन्टर		दोस्रो चौमासिक अवधिमा खरिद गर्नुपर्ने
३	लेजर प्रिन्टर		
४	हुलाक वस्तु तौलिने मेशीन (२०केजी क्षमता)		
५	Projector Set		
६	पानीट्याङ्की निर्माण (१० हजार लिटरको)		
७	दराज		
८	टेबुल		
९	सोफासेट		
१०	फर्निचर		
११	कुर्सी (सादा)		
१२	कुर्सी (Revolving)		
ख) केन्द्रीय टिकट भण्डार तथा फिलाटेलिक ब्यूरोको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	सिसिटिभि जडान गर्ने	सिसिटिभि जडान कार्य नभएको	प्रथम चौमासिकमा गर्नुपर्ने
२	E-Attendance Device खरिद गर्ने	E-Attendance Device खरिद गर्ने कार्य नभएको	"
ग) केन्द्रीय धनादेश कार्यालयको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	कम्प्युटर	कम्प्युटर खरिद गर्ने कार्य नभएको	प्रथम चौमासिकमा गर्नुपर्ने
घ) हुलाक प्रशिक्षण केन्द्रको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	क्यामरा(कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	खरिद गर्ने कार्य भएको	प्रगति भएको
२	स्पिकर कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	खरिद गर्ने कार्य नभएको	प्रथम चौमासिकमा गर्नुपर्ने
ड) हुलाक निर्देशनालयहरूको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने ल्यापटप, कम्प्युटर, प्रिन्टर	खरिद कार्य भए/नभएको रिपोर्टिड नभएको	
२	कार्यालयको लागि आवश्यकता अनुसार फर्निचर खरिद गर्ने	खरिद कार्य भए/नभएको रिपोर्टिड नभएको	

च) गोश्वरा हुलाक कार्यालयको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	ई.हु.का. थानकोटको भवन निर्माण गर्ने	भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
२	पार्टेशन गर्ने		तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
३	काउन्टर सेटअप गर्ने		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
४	सचिवालय ई.हु.का. बबरमहलको मर्मत संभार गर्ने	लागत अनुमान तथा स्पेसिफिकेशन तयार भई सूचना प्रकाशन गरीएको	
५	सिसिटिभि क्यामेर खरिद गर्ने		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
६	सिसिटिभि मनिटर खरिद गर्ने		
७	सिसिटिभि हार्डडिस्क खरिद गर्ने		
८	सिसिटिभि एन.भि.आर खरिद गर्ने		
९	KMS Switch Firewall Router पावरव्याकअप लगायत		तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
१०	GPO Mobile App Upgrade गर्ने	GPO Mobile App Upgrade गर्ने कार्य सम्पन्न भएको	प्रगति भएको
छ) जिल्ला हुलाक कार्यालयहरूको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	ई.हु.का. चैनपुर, संखुवासभाको भवन निर्माण	लागत स्टमेट र ड्रोइङ डिजाइन तयार भएको, बोलपत्र मूल्याङ्कन गरी आशयको सूचना प्रकाशन गरेको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
२	ई.हु.का. खजुरा, बाँकेको भवन निर्माण	लागत स्टमेट र ड्रोइङ डिजाइन तयार भएको, इ-बिडिङ सम्पन्न भई सकेको।	तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
३	ई.हु.का. तुर्माखाँद, अछामको भवन निर्माण	लागत स्टमेट र ड्रोइङ डिजाइन तयार भएको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
४	ई.हु.का. शृङ्गा, गुल्मीको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
५	ई.हु.का. पञ्चमुला, स्याङ्जाको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने	निर्माण कार्य निरन्तर भई रहेको	

६	ई.हु.का. रङ्गेठाँटी, स्याङ्गजाको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने	निर्माण सम्पन्न भएको	प्रगति भएको
७	ई.हु.का. लालबन्दी, सर्लाहीको भवन निर्माण	निर्माण सम्झौता भैसकेको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
८	जि.हु.का./ई.हु.का.को मर्मत संभार गर्ने	लागत अनुमान तयार भई सेवा प्रदायक छनौट गर्ने कार्य भएको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
९	आवश्यकता अनुसार ल्यापटप, कम्प्युटर, प्रिन्टर खरिद गर्ने		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
१०	आवश्यकता अनुसार फर्निचर आईटम खरिद गर्ने		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
३. सूचना तथा प्रसारण विभागको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	वाट मिटर खरिद (प्रसारण शाखा) (कार्यालय सञ्चालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	स्पेशिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार भएको।	प्रथम चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
२	एम.एम. ट्रान्समिटर परीक्षण सम्बन्धी यन्त्र डमी लोड खरिद (प्रसारण शाखा) (कार्यालय सञ्चालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	स्पेशिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार भएको।	प्रथम चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
३	डिजिटल केवल प्रसारण संस्थाहरूले प्रयोग गर्ने CAS/SMS को Central Surveillance Unit जडान गर्ने (सफ्टवेयर खरिद)	स्पेशिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार भएको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
४. मुद्रण विभागको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	भवन मर्मत		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
२	कम्प्युटर (कार्यालय सञ्चालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशिनरी औजार)	खरिद कार्य सम्पन्न भएको।	प्रगति भएको
३	भ्याकुम क्लिनर (कार्यालय सञ्चालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशिनरी औजार)	खरिद कार्य सम्पन्न भएको।	प्रगति भएको
४	प्रिन्टर (कलर प्रिन्टर १ थान सहित)	खरिद कार्य सम्पन्न नभएको।	प्रगति नभएको

५	CTP मेशिन (मुद्रण सम्बन्धी मेशिनरी औजार)	लागत अनुमान तयार भएको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा खरिद गरी सक्नु पर्ने।
६	ग्यादरिड मेशिन (मुद्रण सम्बन्धी मेशिनरी औजार)	लागत अनुमान तयार भएको।	तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा खरिद गरी सक्नु पर्ने।
७	मेशिनरी पार्टस खरिद (मुद्रण सम्बन्धी मेशिनरी औजार)	खरिद कार्य सम्पन्न भएको।	प्रगति भएको
८	राजपत्र निर्माण (सफ्टवेयर निर्माण तथा परामर्श)		निरन्तर गर्नुपर्ने
९	सोफासेट (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	खरिद कार्य सम्पन्न नभएको।	प्रगति नभएको
१०	फर्निसिड (कार्यालयको लागि फर्निचर फिक्चर्स)	खरिद कार्य सम्पन्न नभएको।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा खरिद गरी सक्नु पर्ने।
५. सुचना प्रविधि विभागको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	खुमलटारस्थित IT Park को पर्खाल लगाउने	आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको	तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
२	कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने ल्यापटप, कम्प्युटर, प्रिन्टर तथा फोटोकपी लगायत अन्य मेशिनरी सामान खरिद	आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको	
३	सरकारी निकायहरूका लागि E-Attendance device खरिद		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा खरिद गरी सक्नु पर्ने।
४	कागज रहित सरकारका लागि Government cloud को पूर्वाधार विस्तार गर्ने तथा DR center Hetauda मा स्थापना गर्ने (डिजिटल पहल संकेत नं ०१.०९) (Hardware खरिद)	स्पेशिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार भई बोलपत्र आव्हानको सूचना प्रकाशन भएको।	
५	Heavy Duty Printer		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा खरिद गरी सक्नु पर्ने।
६	खुमलटारस्थित ज्ञान Park को DPR तयार गर्ने	EOI को मूल्याङ्कन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने।
७	Government Cloud को Support Service		

८	Government Enterprise Architecture को कार्यान्वयन गर्ने (डिजिटल नेपाल पहल संकेत नं ०१.०८)	संक्षिप्त सूचीमा परेका आशयदातालाई RFP प्रस्ताव माग गरीएको।	तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य सम्पन्न गरी सक्नु पर्ने।
९	E- Attendance System को Extension तथा Support and Maintenance	लागत अनुमान स्वीकृत भई बोलपत्र आह्वानको सूचना प्रकाशन भएको।	
१०	सूचना प्रविधि विभागले बनाएको स्थानीय निकायको Common Mobile App Template को Extension तथा Support and Maintenance	आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको	
११	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च- 11.6.3.32-website तथा Online दर्ता प्रणालीको Extension तथा Support		
१२	Common Inventory System को Extension तथा Support and Maintenance	TOR तयार भएको।	
१३	Centralized Dashboard को Extension तथा Support and Maintenance	लागत अनुमान र TOR तयार भएको।	
१४	कागज रहित सरकारका लागि नेपाल सरकारको एकिकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (Nepal government integrated office Management system) को विकास गर्ने (डिजिटल नेपाल पहल संकेत नं ०१.०९))	संक्षिप्त सूचीमा परेका आशयदातालाई RFP प्रस्ताव माग गरीएकोमा प्राप्त RFP खोलिएको र मूल्याङ्कनको कार्य भई रहेको।	
१५	GEA कार्यान्वयनका लागि Artifact repository र knowledge management प्रणालीको निर्माण (डिजिटल नेपाल पहल संकेत नं ०१.०८))	सूचीकृत कम्पनीहरूसँग RFP माग गरीएको।	
१६	Security र Audit सम्बन्धी Software & License नवीकरण	संक्षिप्त सूचीमा परेका आशयदातालाई RFP प्रस्ताव माग गरीएको।	
१७	कागज रहित सरकारका लागि Government cloud को पूर्वाधार विस्तार गर्ने तथा DR center Hetauda मा स्थापना सर्वरका लागि software license खरिद गर्ने (डिजिटल पहल संकेत नं ०१.०९) (Software खरिद))	बोलपत्र आव्हानको सूचना प्रकाशन भएको।	
६. न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण समितिको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	इन्भर्टर ब्याट्री मेशिनरी औजार खरिद	खरिद कार्य नभएको	
७. सुरक्षण मुद्रण केन्द्रको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	Paper Based Production Plant Building (वनेपा) (भवन निर्माण)	खरिद गुरु योजना र बहुवर्षीय प्रारम्भिक मस्यौदाका सम्बन्धमा समितिमा छलफल भइ प्रक्रिया अगाडि बडाइएको।	
२	Card Production & Personalization Center Building		
३	Drainage System, Boundary Wall, Security System, Guard House, Police Quarter		
४	Paper Based Press Machinery Software and hardware and related equipment's		

५	Card Based Press Machinery Software and hardware and related equipment's		
८. राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	कोहलपुर डाटा सेन्टर निर्माण (भवन निर्माण)	जग्गा प्राप्ति कार्य सम्पन्न भई EIA प्रक्रिया अगाडि बढाइएको	
२	ललितपुर डाटा सेन्टर र इन्टरनेट एक्सचेन्ज सेन्टर निर्माण (भवन निर्माण)	जग्गा प्राप्तिको लागि कार्य अगाडि बढाइएको ।	
३	कम्प्युटर एसोसरिज (HDD, Connector, Flash Drive, SSD drive, memory etc.) (कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा, मेशीन औजार)		
४	web application निर्माण (NITC र सरकारी निकाय) (सफ्टवेयर खरिद)		
५	मर्मत संभार पूँजीगत (मेशीनरी औजार)(अन्य सार्वजनिक सुधार)	आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको ।	
६	E-payment बिस्तार Interface निर्माण system upgradation तथा खरीद गर्ने (सफ्टवेयर निर्माण तथा परामर्श)		
७	NCERT सम्बन्धी Software र License नवीकरण (सफ्टवेयर खरिद)	आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको ।	
८	web application निर्माण (NITC र सरकारी निकाय) (सफ्टवेयर खरिद)	राष्ट्रिय सूचना आयोग (NIC) को web application निर्माण कार्य सम्पन्न गरीयो ।	
९	Application, E-mail, NOC, Network, Security र database हरू को लाईसेन्स नवीकरण (सफ्टवेयर खरिद)	आंशिक रूपमा सम्पन्न भएको ।	
१०	हेटौडाको DRC को Electromechanical Strengthening (कार्यालय संचालनसँग सम्बन्धी यन्त्र, उपकरण तथा मेशीन औजार)	स्पेसिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार भएको ।	
९. प्रमाणीकरण नियन्त्रकको कार्यलयको पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	Procurement of Support For MIS		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने ।
२	Procurement of Support Renewal for PKI Key generation Software for Three years.	बोलपत्र आवाहन गरीएको ।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने ।
३	Procurement of Support Renewal for Authentication and Validation perpetual License for Two Years	Cost Estimation तयार भै बोलपत्र निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको ।	दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने ।
४	Procurement of SSL Certificate.	सम्पन्न भएको ।	
५	Procurement of Security Appliances For PKI		
६	Audit & VAPT of PKI Root CA		

७	Audit Of CA		तेस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने।
८	Making different government Application PKI Enabled		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने।
९	Procurement of Cyber Forensic Software/ hardware/ License.		दोस्रो चौमासिक अवधि सम्ममा कार्य गरी सक्नु पर्ने।
(आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
(ख) मन्त्रालयको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	चलचित्र सम्बन्धी स्टोरी निर्माणका लागि चलचित्र विकास बोर्डलाई सशर्त अनुदान(प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)	चलचित्र विकास बोर्डसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासका लागि लेखी पठाईएको।	
२	पत्रकारिता सम्बन्धी अनुसन्धान र विकास(अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	समिति गठन भई कोभिडले आमसञ्चारमा क्षेत्रमा पारेको प्रभाव सम्बन्धमा अध्ययन शुरु भएको।	
३	सात वटै प्रदेशमा फिल्म छायाङ्कन स्थल निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन(अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	चलचित्र विकास बोर्ड मार्फत ७ वटै प्रदेशका लागि छुट्टा-छुट्टै समिति गठन भई छायाङ्कन सम्भाव्यता अध्ययन भई रहेको।	
४	NCERT सदस्य तथा Cyber Security Focal Person को क्षमता अभिवृद्धि(अध्ययन/सर्वेक्षण/अनुसन्धान)	अवधारणा पत्रको मस्यौदा तयार भइरहेको	
५	संविधान दिवस, निजामती सेवा दिवस, प्रजातन्त्र दिवस, गणतन्त्र दिवस लगायतका सभा समारोहहरूको प्रचार प्रसार उपसमितिको खर्च(अन्य)		
६	मातहतका कार्यालयहरूको अनुगमन, निरीक्षण (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)		
७	आमसञ्चार माध्यम (सामुदायिक रेडियो)लाई सार्वजनिक हितका कार्यक्रम प्रसारण गर्न अनुदान (अन्य)		
८	अर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन तथा छपाइ(गुणस्तर परिक्षण)	आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गरी सबै मन्त्रालय, आयोग, निकायहरूमा पुस्तकालय प्रयोजनका लागि पठाईएको।	

९	नेपाल टेलिभिजनलाई समावेशी प्रसारणको लागि अनुदान(अन्य)	नेपाल टेलिभिजनसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	
१०	रेडियो प्रसार सेवा विकास समितिलाई समावेशी प्रसारणको लागि अनुदान(अन्य)	रेडियो नेपालसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको	
११	गोरखापत्र संस्थानलाई समावेशी लेख रचना प्रकाशन गर्न अनुदान(अन्य)	गोरखापत्र संस्थानसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको	
१२	नेपाल टेलिभिजनबाट सञ्चार तथा सूचना प्रविधि कार्यक्रम निर्माण तथा प्रसारण अनुदान(अन्य)	नेपाल टेलिभिजनसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको	
१३	सञ्चार तथा सूचना कार्यक्रम प्रसारण संचालन गर्न रेडियो प्रसार सेवा विकास समितिलाई अनुदान(अन्य)	रेडियो नेपालसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	
१४	काठमाडौं उपत्यकामा अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न स्टुडियो निर्माण गर्न चलचित्र विकास बोर्डलाई अनुदान(अन्य)	चालु आ.व.मा अनुदानबाट सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको अवधारणा पत्र, सञ्चालन गर्ने क्रियाकलाप र सो को कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव माग गरीएको	
१५	राष्ट्रिय समाचार समितिलाई भिडियो सेवा सञ्चालन अनुदान(अन्य)	रासससँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	
१६	नीति/कार्यक्रम तथा बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भएका कार्यक्रम तथा मन्त्रालयबाट अनुदान दिई सञ्चालित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन निरीक्षण(अन्य)		
१७	त्रैमासिक, चौमासिक र वार्षिक प्रगति समीक्षा कार्यक्रम सञ्चालन(अन्य)	आ.व. २०७६/७७ को वार्षिक समीक्षा एवं मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समितिको बैठक २०७७ साउन १३ गते र प्रथम चौमासिक समीक्षा २०७७/८/२३ गते सम्पन्न गरीएको।	
१८	रेडियो नेपालको स्थापना देखि हालसम्म रेकर्ड गरिएका अडियो सामग्रीको अडियो अर्काइभ बनाउने(अन्य)	रेडियो नेपालसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	
१९	गोरखापत्रमा प्रकाशित अभिलेख अंकहरूलाई व्यवस्थित रूपले संरक्षण र Paperless Newsroom को अवधारणा कार्यान्वयन गरी विद्युतीय अभिलेख तयार गर्ने(अन्य)	गोरखापत्र संस्थानसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	

२०	नेपाल टेलिभिजनमा रहेका महत्वपूर्ण दृश्यहरूको विद्युतीय अभिलेख अर्काइभ डिजिटाइजेशन तयार गर्ने(अन्य)	नेपाल टेलिभिजनसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	
२१	राष्ट्रिय समाचार समितिको सेवामा प्रयोग भएका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक सामग्रीहरू डिजिटल अर्काइभ गर्ने(अन्य)	रासससँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासाका लागि लेखी पठाईएको।	
२२	साइबर सुरक्षा नीति तर्जुमा	Review Report तयार भई रहेको।	
२३	ब्रोडव्याण्ड नीति परिमार्जन(अन्य)	Review Report तयार भई रहेको।	
२४	अपाङ्गता सम्बन्धी टेलिभिजन कार्यक्रम निर्माण तथा प्रसार(अन्य)	प्रस्ताव छनौट भई नेपाल टेलिभिजनसँग सम्झौता भएको।	
२५	आ.व. २०७७/७८ मा सञ्चालन गरीने कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको एकीकृत कार्ययोजना प्रकाशन(अन्य)	चालु आ.व. २०७७/७८ को एकिकृत कार्य-योजना निर्माण गरी २०७७ साउन १ गते नै सार्वजनिकीकरण गरीएको।	
२६	डाटा सेन्टर र क्लाउड सेवाको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि क्लाउड नीति तर्जुमा(अन्य)	ICT Policy को Review भई प्रतिवेदन तयार भएको।	
२७	पत्रकारितासँग सम्बन्धीत संघ संस्थाहरूलाई अनुदान(अन्य)	पत्रपत्रिकासँग सम्बन्धित संघ संस्थाहरूलाई सशर्त अनुदान रकम प्रदान गर्न पत्रकारितासँग सम्बन्धित संघ संस्थाहरूलाई अनुदान तथा आर्थिक सहयोग वितरणसम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ बमोजिम अनुदान वा सहायता रकमबाट सञ्चालन गर्न सकिने कार्यक्रमको अवधारणा/ प्रस्ताव माग गर्नेसम्बन्धी तयारी भईरहेको।	
२८	चलचित्र कलाकार संघको भवन निर्माणका लागि चलचित्र विकास बोर्ड मार्फत अनुदान(अन्य)	चालु आ.व.मा अनुदानबाट सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको अवधारणा पत्र, सञ्चालन गर्ने क्रियाकलाप र सो को कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव माग गरीएको	
२९	तारिणी प्रसाद कोइराला सञ्चारग्राम स्थापनार्थ भवन निर्माणको लागि रेडियो नेपाललाई पूँजीगत सशर्त अनुदान (भवन निर्माण)		

		रेडियो नेपालसँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता रकम निकासका लागि लेखी पठाईएको।	
३०	FM, TV, Cable Operator/ Distributor को अनुगमन, निरीक्षण (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	काभ्रे र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको फ्रिक्वेन्सी अनुगमन भएको।	
३१	राष्ट्रिय पत्रकारिता पुरस्कार (प्रशासनिक खर्च)(अन्य)		
३२	विद्युतीय सञ्चार माध्यमबाट वितरण गरीने लोककल्याणकारी विज्ञापन(अन्य)	विज्ञापन बोर्ड गठन भए पश्चात बोर्डबाट लोककल्याणकारी विज्ञापन सम्बन्धी कार्य अघि बढाउन निर्देशन भएकोले लोककल्याणकारी विज्ञापनसम्बन्धी कार्य हाल यथास्थितिमा रहेको।	
३३	मन्त्रिपरिषद्का निर्णयहरू सार्वजनिक गर्ने पत्रकार सम्मेलन(अन्य)	नेपाल सरकार (म.प.) बाट भएका निर्णयहरू मन्त्रालयका सचिवज्यू, महाशाखा प्रमुख, सूचना तथा प्रसारण विभागका महानिर्देशक र विभिन्न आम सञ्चार माध्यमका पत्रकारहरूको उपस्थितिमा माननीय मन्त्रीज्यूबाट मन्त्रालयको सभा हलमा नियमित रूपमा निर्णयहरू सार्वजनिकिकरण गरीएको।	
३४	प्रवक्ताहरूसाग अन्तर्क्रिया(अन्य)		
३५	सार्वजनिक सेवा प्रसारण (PSB) संस्था स्थापना सम्बन्धी कार्य(अन्य)	नेपाल सरकार (मा. मन्त्रीस्तर) मिति २०७६।०१।१७ गतेको निर्णयानुसार गठित सार्वजनिक सेवा प्रसारण (PSB) स्थापना तयारी सुझाव समितिलाई नै निरन्तरता दिइएको। नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट पेश भएको PSB सम्बन्धी प्रतिवेदन उपर छलफल भईरहेको।	
३६	राष्ट्रिय पत्रकारिता पुरस्कार(अन्य)		
३७	विज्ञापन बोर्ड स्थापनासम्बन्धी कार्य(अन्य)	विज्ञापन बोर्डको कार्यालय स्थापना भएको र बोर्डको कार्य सञ्चालनका लागि कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन गरीएको छ भने पदाधिकारी(सदस्यहरू) नियुक्ति समेत भएकोछ।	

३८	नयाँ ऐन/नियम तथा कार्यविधिहरूको तर्जुमा तथा मौजुदा ऐन नियमहरूको संशोधन/परिमार्जन(अन्य)	निरन्तर भइरहेको ।	
३९	National Frequency Allocation Plan तयार गर्ने(अन्य)		
४०	वेबसाइट सञ्चालन तथा सुधार(नियमित सुधार खर्च)		
४१	इन्टरनेटलाई आधारभूत/अत्यावश्यक सेवाको रूपमा स्थापित गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन (डिजिटल नेपाल पहल संकेत ०१.०१)	परामर्शदातासँग सम्झौता भइ कायदेशि दिइसकिएको	
४२	प्रभावकारी सार्वजनिक सेवा प्रवाहको लागि उच्चगतिको इन्टरनेट कनेक्टिभिटी पुऱ्याउने सम्बन्धमा अध्ययन (डिजिटल नेपाल पहल संकेत ०१.०५)	सम्झौता गरी कायदेशि दिइसकिएको र कार्य सम्पादन भइरहेको ।	
४३	ICT Day मनाउने(अन्य)		
४४	सरकारी निकायमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी प्रणाली सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि (दिग्दर्शन) तर्जुमा		
१. राष्ट्रिय सूचना आयोगको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	जिल्लास्थित कार्यालय प्रमुख, सूचना अधिकारी लगायतसँग अन्तर्क्रिया	कोभिडको कारणले हुन नसकेको	
२	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि समुदाय एवम् समूहहरूसँग सूचनाको हकसम्बन्धी अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	अवधारणापत्र तयार भएको	
३	टेलिभिजनमार्फत सूचनाको हकसम्बन्धी कार्यक्रम उत्पादन र प्रसारण	प्रस्ताव माग भई सम्झौता सम्पन्न भएको	
४	रेडियोमार्फत सूचनाको हकसम्बन्धी कार्यक्रम उत्पादन र प्रसारण	प्रस्ताव माग भई सम्झौता सम्पन्न भएको	
५	पत्रपत्रिकामा जानकारीमूलक सामग्री प्रकाशन	प्रस्ताव माग भई सम्झौता सम्पन्न भएको	
६	वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा छपाइ (नेपाली तथा अंग्रेजी)	वार्षिक प्रतिवेदन तयार भएको	
७	सञ्चारकर्मी अभियन्ता पेशागतसंघ संस्थामार्फत सूचनाको हकसम्बन्धी कार्यक्रम	अवधारणापत्र तयार भई सम्झौता हुने चरणमा रहेको	
८	आयोगको बुलेटिन प्रकाशन		

		आयोगको बुलेटिन तयार भई प्रेसमा पठाउने क्रममा रहेको	
२. हुलाक सेवा विभागको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	विश्व हुलाक दिवस मनाउने	विविध कार्यक्रम गरी विश्व हुलाक दिवस मनाइएको।	
२	निजी तथा व्यवसायिक रूपमा संचालित कुरियर सेवाहरूको संरक्षण,सम्बर्धन र नियमनका लागि नेपाल सरकारका तर्फबाट बनाईनुपर्ने मापदण्ड तथा निर्देशिका तर्जुमा गर्ने		
३	IPS.Post सञ्चालन सम्बन्धी तालिम		
४	फिलाटेलिक सोसाइटीलाई अनुदान		
क) गोश्वारा हुलाकको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	विश्व हुलाक दिवस मनाउने	असोज महिनाको २३ गते तदनुसार October 9 तारिखका दिन परेको विश्व हुलाक दिवस मनाइएको तथा तत्सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न गरीएको।	
२	PIATS तालिम सञ्चालन गर्ने	सामूहिक तालिम सञ्चालन गर्नको लागि हुलाक प्रशिक्षण केन्द्रमार्फत ZOOM वाट तालिम सञ्चालन गर्ने कार्यविधि बन्दै गरेको।	
ख) केन्द्रीय टिकट भण्डार तथा फिलाटेलिक ब्यूरोको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	फोटो संकलन		
ग) हुलाक प्रशिक्षण केन्द्रको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	तालिम कार्यक्रम		
क	सेवाकालीन तालिम	तालिम कार्यक्रम सम्पन्न नभएको।	
ख	नेतृत्व क्षमता विकास तालिम		
ग	हल्कारा उत्प्रेरक तालिम		
घ	काउन्टर तथा डाक व्यवस्थापन तालिम		
ङ	सफ्टवेयर तथा सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम		
च	हुलाकी पुनर्ताजगी कार्यक्रम		
छ	अभिमुखीकरण तालिम (ना सु खरिदार स्तर)		

ज	अभिमुखीकरण तालिम (अधिकृत स्तर)		
२	हुलाक पत्रिका छपाई कार्य गर्ने		
३	क्यालेण्डर प्रकाशन		
४	तालिम प्रभावकारिता, सम्भाव्यता, अध्ययन र तथ्याङ्क संकलन भ्रमण		
घ) हुलाक निर्देशनालयहरूको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	विश्व हुलाक दिवस मनाउने	विविध कार्यक्रम गरी विश्व हुलाक दिवस मनाईएको।	
ङ) केन्द्रिय धनादेश कार्यालयको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	धनादेश तथा बचत बैंक सेवा कम्प्युटर सफ्टवेयर अपग्रेड सपोर्ट एण्ड मेन्टेनेन्स एवं डाटा ईन्ट्री र तालिम	सम्झौता एवं कायदेशि दिई कार्य शुरु गर्ने प्रकृत्यामा रहेकाे ।	
३. सूचना तथा प्रसारण विभागको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	दुर्गम क्षेत्रमा कार्यरत पत्रकारहरूको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम ।	कार्यक्रमको प्रस्ताव तयारीको क्रममा रहेको	
२	पुनतार्जगी तालिम तथा अन्तर्क्रिया हुलाक समेत	कार्यक्रम तयारीको चरणमा रहेको ।	
३	वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा छपाई	प्रतिवेदन प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको ।	
४	एफ एम तथा टेलिभिजन सञ्चालन निर्देशिका निर्माण		
५	अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई आधारभुत रेडियो उदघोषण र पत्रकारीता तालिम कार्यक्रम	कार्यक्रम तयारीको चरणमा रहेको ।	
६	नेपाल परिचय पुस्तक (अन्य)	मुद्रण विभागबाट छपाई हुने व्यवस्था भएको ।	
७	घुम्तीशिविर कार्यक्रम (अन्य)	कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार भएको ।	
८	एम्याचोर रेडियो लाइसेन्स परिक्षा सञ्चालन	सूचना प्रकाशनको क्रममा रहेको ।	
९	फोटो संकलन (अन्य)	फोटो संकलन कार्य नभएको ।	
१०	पत्रकार दुर्घटना बीमा (अन्य)	विमा कम्पनी छनौट भइ सम्झौता भएको ।	
११	नेपाल त्रैमासिक प्रकाशन (अन्य)	मुद्रण विभागबाट छपाई हुने र प्रकाशन तयारीको अन्तिम चरणमा रहेको ।	
१२	लोक कल्याणकारी विज्ञापन गरेवापत् सञ्चार गृहलाई दिइएको अनुदान		
४. मुद्रण विभागको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	कार्यक्रम खर्च (वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन तथा छपाई र निजामती सेवा दर्पण)	वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य भएको।	
५. सूचना प्रविधि विभागको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	सफ्टवेयर, इन्टरनेट, इमेल, वेबसाइट अपडेट (ssl खरिद समेत) तथा मर्मत तथा सर्भिसिङ्ग		

	गर्ने, कम्प्युटर, फोटोकपि, आन्तरिक, फोन मर्मत तथा सर्भिसिङ्ग सेवा करार		
२	डोमेन रजिष्ट्रेशन र नियमनको लागि आवश्यक पूर्वाधार	RFP सम्बन्धी कागजात तयार भै रहेको ।	
३	विभिन्न सरकारी निकायका कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिसम्बन्धी दक्षता अभिवृद्धि तालिम (Security, Audit, IT Management, Application Development, Network, Database etc))	कार्य नभएको ।	
४	Government Cloud को Audit Review लगायत सरकारी निकायहरूको सिस्टम सफ्टवेयर, Website हरूको अडिट गर्ने	<p>License हरू खरिद भएको र कार्तिक मसान्तसम्म २१ वटा सरकारी निकायका २१ वटा सूचना प्रविधि प्रणालीहरूको Security Audit सम्पन्न भएको ।</p> <p>कार्यालयको नाम</p> <ol style="list-style-type: none"> १. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौं २. भाषा आयोग, शङ्खमूल, काठमाडौं ३. अध्यागमन विभाग, कालिकास्थान, काठमाडौं ४. रक्षा मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं ५. शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं ६. विशेष आर्थिक क्षेत्र प्रधिकरण, बबरमहल, काठमाडौं ७. राष्ट्रिय किताबखाना (निजामति) ८. अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं ९. नगर विकास कोष, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं १०. रामग्राम नगरपालिका, परासी, नवलपरासी ११. सिरानचोक गाउँपालिका, छाप्रोक, गोरखा १२. राष्ट्रिय योजना आयोग, सिंहदरबार, काठमाडौं १३. चिकित्सा शिक्षा आयोग, सानो ठिमी, भक्तपुर १४. राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र १५. सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय 	

		१६. महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरीक मन्त्रालय १७. अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की १८. भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय १९. मुद्रण विभाग २०. सुनवर्षी नगरपालिका २१. शुक्लाफाँटा नगरपालिका	
५	E-Government, समन्वय तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम (GEA कार्यान्वयन, Government Cloud, Security समेत)		
६. प्रेस काउन्सिल नेपालको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	पत्रपत्रिका वर्गीकरण	नतीजा प्रकाशनको अन्तिम चरणमा रहेको र आ.व.०७६।७७ को पत्रपत्रिकाको लागि आवेदन फारम भर्ने सूचना प्रकाशित गरीएको ।	
२	प्रकाशन संहिता वार्षिक प्रतिवेदन अंग्रेजी बुलेटिन छपाई		
३	पत्रकार आचारसंहिता प्रशिक्षक/प्रशिक्षण		
४	उपसमितिगत मिडिया संवाद स्थानीय श्रमजीवी साहित्यसमेत		
५	वार्षिकोत्सव र विधागत पुरस्कार	काउन्सिलबाट विभिन्न विधामा दिइने पुरस्कार छनोट कार्य सम्पन्न भइसकेको र काउन्सिलको यही असोज ६ गते हुने वार्षिकोत्सव कार्यक्रम एक समारोहबीच सम्पन्न भएको ।	
६	कर्मचारी अवकाश कोष वृद्धि	कोष वृद्धि भएको ।	
७	अध्ययन अनुसन्धान/प्रेस सङ्ग्रहालय	सञ्चारसँग सम्बन्धीत पुराना उपकरणहरू: रेडियो, टेलिभिजन, टेलिफोन, क्यामरा, आवा सेट, टाईपराईटर, पेजर, प्रेस र प्रेससँग सम्बन्धीत अन्य सामग्री ऐतिहासिक पुस्तक, चित्रःतस्विर लगायतका सामग्री रहेको भए काउन्सिलमा उपलब्धःजानकारी गराउन हार्दिक अनुरोध गर्दै सूचना प्रकाशन गरी सामग्रीको लागि विभिन्न सघसस्था व्यक्तिलाई अनुरोध गरीएको ।	
८	System तथा अन्य मर्मत संभार र सुरक्षा		
९	खोज तथा अनुसन्धान र पुस्तक प्रकाशन		

१०	पत्रकार आचारसंहिता प्रचार प्रसार सचेतनासम्बन्धी कार्यक्रम पत्रकार आचारसंहिता विभिन्न भाषामा प्रकाशन	पत्रकार आचारसंहिता २०७३ (संशोधन २०७६) मैथिली भाषा र नेपाल भाषामा अनुवाद गरी प्रकाशन भईसकेको ।	
११	पत्रकार आचारसंहिता जागरण, मिडियाप्रतिको जनगुनासो सुनुवाई ३२ जिल्ला	बारा, पर्सा, मकवानपुर, दोलखा, रामेछाप र सिन्धुली गरी जम्मा ६ जिल्लामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।	
७. राष्ट्रिय समाचार समितिको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	आलेख समाचार	खोजी तथा आलेख समाचार र फोटोलाई प्राथमिकताका साथ सम्प्रेषण गरेकाले आमजनता सुसूचित भएको	
२	भिडियो क्लिप सञ्चालन	भिडियो अडियो स्टुडियो निर्माणसहित उपकरण जडान भइसकेको अवस्थामा कोभिड-१९ का संक्रमणका कारण तालिमको व्यवस्था गर्न नसकिएकाले हाल भिडियो क्लिप सम्प्रेषण नभएको । परिस्थिति अनुकूल भएपछि भिडियोमा संलग्न जनशक्तिलाई तालिमको व्यवस्था गरी भिडियो क्लिप सम्प्रेषण गर्ने तयारी रहेको	
३	डिजिटल अर्काइभ		
८. न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण समितिको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	जिल्ला स्तरीय अन्तरक्रिया २० वटा जिल्ला	लागत अनुमान अनुसार तयार गरी स्वीकृत भएको	
२	सञ्चार उद्यमीहरूसँग अन्तरक्रिया - १ पटक	अवधारणा पत्र तयार भई स्वीकृत भएको तर COVID 19 को कारण कार्यक्रममा २० जना भन्दा बढी सहभागी गराउन नमिल्ने भएकोले कार्यक्रम हुन नसकेको , कोरोना भाईरस संक्रमण कम हुनासाथ कार्यक्रम गर्ने योजना भएको ।	
३	प्रादेशिक अन्तरक्रिया ७ वटा	लागत अनुमान तयार गरी स्वीकृत भएको तर कोरोना भाईरस COVID - 19 को कारण कार्यक्रममा २० जना भन्दा बढी सहभागी गराउन नमिल्ने भएकोले कार्यक्रम हुन नसकेको । कोरोना भाईरस संक्रमण कम हुनासाथ कार्यक्रम गर्ने योजना भएको ।	
४	श्रमजीवी पत्रकार सम्बन्धी अनुसन्धान (अध्ययनःसर्वेक्षणःअनुसन्धान)	TOR तयार भई स्वीकृत भएको	

५	वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा छपाई		
९. राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	सरकारी नेटवर्क र अप्टिकल फाइबर व्यवस्थापन (अन्य)		
१०. प्रमाणीकरण नियन्त्रकको कार्यालयको चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू:			
१	Training for staff	नभएको	

परिच्छेद- पाँच

५.१ राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको ४८ औं बैठकमा पेश गर्ने विषयहरू:

२०७७ मार्ग २३ गते सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा बसेको मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति तथा प्रथम चौमासिक समीक्षा बैठकको निर्णयानुसार राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको ४८ औं बैठकमा पठाउने विषयहरू देहायबमोजिम रहेका छन्।

क्र.सं.	समस्या	समाधानका उपाय
१	<p>गण्डकी प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेश मा अप्टिकल फाइबर बिछ्याउन नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण र यूनाइटेड टेलकम (UTL) बीच सम्झौता कार्यान्वयनको अवस्था तपसिल बमोजिम रहेको :</p> <p style="text-align: center;">तपसिल</p> <ul style="list-style-type: none"> गण्डकी प्रदेश र प्रदेश नं. ५ मा अप्टिकल फाइबर बिछ्याउन प्राधिकरण र UTL बीच मिति 8 May, 2017 (२०७४/०१/२५) मा सम्झौता भएको । मिति २०७५/०८/०५ मा UTL लाई सम्झौता भएको १८ महिना बितिसकदा पनि प्रगति शून्य देखिएकोले स्पष्टीकरण माग गरीएकोमा उक्त संस्थाबाट मिति २०७५/०८/११ मा जवाफ प्राप्त भएको । मिति २०७६/०१/१५ मा सम्झौताको समायावधि २ वर्ष थप गर्न सेवा प्रदायकबाट अनुरोध भएको । सम्झौताको RFA (Request for Application) अनुसार Phase I (Midhill Highway and 30% of hilly Districts) अन्तर्गतको कार्य १२ महिना भित्रमा सम्पन्न गर्नु पर्ने र Phase II (Mountainous, 70% of Hilly and Tarai Districts) अन्तर्गतको कार्य बाँकि १२ महिनाभित्रमा सम्पन्न गर्नु पर्ने गरी कूल २४ महिनामा सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने उल्लेख भएकोमा उक्त कार्यको समीक्षा गर्दा भौतिक प्रगति शून्य प्रायः देखिएको । <p>निजको 24 Dec, 2018 पत्रबाट प्राधिकरणमा प्राप्त Revised Schedule अनुसार निजबाट प्रतिबद्धता गरिए बमोजिम तीन महिनामा सम्पन्न गर्ने भनी कबुल गरेको Duct र fiber को Procurement, Land acquisition, Civil works लगायतका कार्यको समेत समीक्षा गर्दा समेत भौतिक प्रगति शून्य प्राय रहेको। निजबाट आयोजना सम्पन्न हुनेमा प्राधिकरण विश्वस्त हुन नसकेकोले निजसँग प्राधिकरणले मिति २०७४/०१/२५ मा गरेको सम्झौताको अवधि थप नगर्ने निर्णय मिति २०७६/०१/२४ भएको साथै उक्त सम्झौतासँग सम्बन्धीत PG र APG समेत जफत गर्ने र उक्त खण्डको लागि पुनः समयसापेक्षरूपमा RFA (Request for Application) तयार गर्ने निर्णय भएको ।</p>	<p>Optical Fiber बिछ्याउने कार्य पन्ध्रौं योजनाको रुपान्तरणकारी आयोजना "डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क" को मेरुदण्डको रूपमा रहेको र यो विषय सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा विचाराधीन रहेको हुँदा यो समस्या रहेको छ ।</p>

क्र.सं.	समस्या	समाधानका उपाय
	सोही निर्णयानुसार मिति २०७६/०९/२४ मा श्री कुमारी बैंक लिमिटेडलाई PG र APG समेत जफत गर्न पत्राचार गरीएको । प्राधिकरणको मिति २०७६/०९/२४ को निर्णय सम्बन्धमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०७६/०९/२९ मा अन्तरिम आदेश यथास्थितिमा राख्ने गरी जारी भएको अतः गण्डकी प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेश मा अप्टिकल फाइबर बिछ्याउने सम्बन्धमा समस्या सृजना भएको ।	
२	नेपाल सरकारबाट स्वीकृत “डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६” कार्यान्वयनका लागि विभिन्न सात वटा मन्त्रालयको समन्वयमा परियोजना प्रस्ताव तयार गर्ने कठिनाई भएको	“डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६” कार्यान्वयनका लागि सबै मन्त्रालय र केन्द्रीयस्तरका निकायहरूबाट आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्र पर्ने डिजिटल पहलहरू कार्यान्वयनका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन, उर्जा, शहरी विकास र वित्त क्षेत्रसम्बन्धीत कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनका लागि समन्वय हुन ।
३	नयाँ सडक निर्माण तथा पुरानो सडकको विस्तारमा नेपाल टेलिकमका Public Switched Telephone Network (PSTN), Asymmetric Digital Subscriber Line (ADSL), Fiber To The Home (FTTH), Underground Cable (copper/optical) र पोलहरूमा अतुलनीय क्षति हुनुको साथै पटक-पटक सेवाहरू अवरुद्ध भईरहेकोले अन्य पक्षहरू सरह नेपाल टेलिकमले नोकसानिको क्षतिपूर्ति पाउन नसकेको ।	पूर्वाधार निर्माण गर्दा सरोकारवाला निकायहरूले अनिवार्यरूपमा नेपाल टेलिकमसँग समन्वय गरी गर्ने तथा टेलिकमको पूर्वाधारमा क्षति पुऱ्याउने पक्षले सेवा अवरुद्ध भएवापत् नोकसानिको क्षतिपूर्ति अन्य पक्षलाई दिएसरह भराइदिने व्यवस्था गर्ने ।
४	वन तथा निकुन्ज क्षेत्रहरूबाट टावर तथा भवन निर्माण गर्न र अप्टिकल फाइबर बिछ्याउन नपाउँदा त्यस्ता क्षेत्रमा मोबाइल टावर विस्तार हुन नसकेको र अप्टिकल फाइबर बिछ्याउने कार्य अवरुद्ध हुन पुगेको ।	अत्यावश्यक सेवा विस्तारको लागि वन मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूबाट प्रक्रिया पेश गरी अनुमति माग भएको ३० (तीस) दिनभित्र अनिवार्य अनुमति दिने व्यवस्था हुनुपर्ने ।
५	अप्टिकल फाइबर विस्तार तथा ब्रोडब्याण्ड विस्तारको लागि सम्बद्ध निकाय (सडक, विद्युत्) ले Right of Way (RoF) को प्रबन्ध समयमा नगरीदिने ।	अप्टिकल फाइबर विस्तार तथा ब्रोडब्याण्ड सेवा विस्तारका लागि Right of Way को व्यवस्था गरेर मात्र पूर्वाधार निर्माण र मर्मतसम्भारको कार्य हुनुपर्ने
६	विद्युत् प्राधिकरणले विद्युत् पोलको भाडा अत्याधिक वृद्धि गरी उक्त भाडा नतिरेसम्म Optical Fiber राख्न नदिदा ब्रोडब्याण्ड विस्तारमा ढिलाइ भएको ।	विद्युत् पोलको भाडादरमा पुनरवलोकन गरी वैज्ञानिक भाडादर कायम गरेर अन्य सार्वजनिक निकायले लागत प्रभावकारिरूपमा सेवा विस्तार गर्नसक्ने अवस्था सिर्जना हुनुपर्ने ।
७	केही स्थानीय तहहरूले मोबाइल टावर स्थापना गर्दा कानूनविपरीत स्थानीय करहरू माग भएको (बनेपा, धुलिखेल, पाँचखाल, ककनी, बेल्कोट गढि नुवाकोट, धादिङ, सिन्धुली)	परिपत्र गरी यस प्रकारको कर लिन नपाउने व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

५.२ MDAC का निर्णयहरू

२०७७ मार्ग २३ गते सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा बसेको मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति तथा प्रथम चौमासिक समीक्षा बैठकका निर्णयहरू:-

१. राष्ट्रिय साईवर सुरक्षाको स्थितिलाई मध्यनजर गरी नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले सूचना प्रविधि विभागसँग समन्वय गरी ३ महिना भित्र साईवर सुरक्षा विधेयकको मस्यौदा तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गर्ने।
२. अनलाईन सञ्चार माध्यमको नियमनलाई प्रभावकारी बनाउन सूचना तथा प्रसारण विभागले मौजुदा निर्देशिकामा गर्नुपर्ने सुधारका विषयमा सरोकारवालहरूसँग छलफल गरी २ महिनाभित्र प्रतिवेदन पेश गर्ने।
३. विज्ञापन रहित प्रसारण (Clean feed) को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सञ्चार महाशाखा र सूचना तथा प्रसारण विभागले कार्यदलबाट सुझावहरू लिई अवैध प्रसारण रोक्ने उपायहरू सम्बन्धमा ३०(तीस) दिनभित्र सुझावसहितको प्रतिवेदन पेश गर्ने।
४. विज्ञापनरहित प्रसारण (Clean feed)सँग सम्बन्धीत तर Clean feed मा Link नभएका प्रसारण संस्थाहरूको अनुगमन गरी ३० दिनभित्र Clean feed मा Link गर्ने व्यवस्था फ्रिक्वेन्सी विश्लेषण तथा व्यवस्थापन महाशाखाका २ वटै शाखा प्रमुखको नेतृत्वमा सूचना प्रसारण विभागको प्रतिनिधिसमेत समावेश गरी गर्ने व्यवस्था सो महाशाखाले मिलाउने।
५. YouTube र Online Television को नियमनका लागि नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले सूचना तथा प्रसारण विभागसँग समन्वयमा कार्यविधि तयार गरी २ महिनाभित्र पेश गर्ने।
६. नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले देहाएका आयोजनाहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयनलाई तीव्रता दिने।
 - क) मध्यपहाडी लोकमार्गमा अप्टिकल फाईबर विच्छ्याउने कार्यको प्रगति दोस्रो चौमासिकभित्र लक्ष्यअनुसार २४२५ कि.मि. हुने गरी सम्पन्न गर्ने
 - ख) २०७७ पौष मसान्तभित्र ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तारको कार्य सम्पन्न गर्ने।
 - ग) २०७७ पौष मसान्त भित्र सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा कम्प्युटर ल्याव स्थापना गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने।
 - घ) यस आ.व.को दोस्रो चौमासिक भित्रै Mobile Device management System सञ्चालनमा ल्याउने।
 - ङ) काठमाडौं उपत्यकाका १५ स्थानका सेवाप्रदायक संस्थाहरू(दूरसञ्चार/इन्टरनेट/प्रसारण संस्थाहरू)का तारहरू भूमिगत गर्ने कार्य अगाडि बढाउने।
७. नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडले २०७७ फागुन मसान्तभित्र 4G/LTE सेवा मुलुकभर विस्तार गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने र FTTH सेवा विस्तारलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी तीव्रताका साथ कार्यान्वयन गर्ने।
८. देहाएका निकायहरूले देहाएका विषयसँग सम्बन्धीत कार्यविधि तयार गरी १ महिना भित्र स्वीकृतका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने।

तपशील

सि.नं.	विषय	जिम्मेवार निकाय	कैफियत
१	Government cloud र Paperless Government	सूचना प्रविधि विभाग	एक हप्ताभित्र
२	नागरीक एप्स	राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्र	
३	Digital Nepal कार्यान्वयनसम्बन्धी कार्यविधि	सूचना प्रविधि महाशाखा, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय	

९. फ्रिक्वन्सी विश्लेषण तथा व्यवस्थापन शाखाले National Frequency Allocation Plan(NFAP) को अद्यावधिक मस्यौदा तयार गरी ४५ दिनभित्र स्वीकृतीका लागि पेश गर्ने।
१०. मन्त्रालयअन्तर्गतका सबै निकायहरूको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू अनलाइन पद्धतिबाट सञ्चालन गरी दोस्रो चौमासिक अवधिभित्रै कार्य सम्पन्न गर्ने। नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले डिजिटल साक्षरता कार्यक्रमसमेत अन्य विधिबाट सम्भव नभएमा Online System बाट तत्काल शुरु गरी दोस्रो चौमासिक भित्रै सम्पन्न गर्ने।
११. चालु आ.व.को प्रथम चौमासिकमा प्रस्तुत भएका विषयहरू विश्लेषण सहित Compile गरी योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखाले प्रतिवेदन तयार गर्ने।
१२. चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बक्तव्यमा उल्लिखित यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बुँदाहरू कार्यान्वयनका लागि आफ्नो निकायसँग सम्बन्धित Mile stone हरूमध्ये पहिलो चौमासिक अवधिमा शुरु नभएका तत्काल शुरु गर्ने र पहिलो चौमासिक अवधिमा सम्पन्न हुनुपर्ने तर सम्पन्न नभएका Mile stone हरू पौष मसान्तभित्र सम्पन्न गरी सोको लिखित जानाकारी मन्त्रालयका सचिवज्यूसमक्ष पेश गर्ने।
१३. वेरुजु फछ्यौँटको कार्य अत्यन्तै कमजोर रहेको र हाल म.ले.प.को डोर लेखापरीक्षणका लागि सबै कार्यालयमा खटिएको अवस्थामा वेरुजु फछ्यौँटको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी सबै निकायले डोरबाटै संपरीक्षणको कार्य गराउने।
१४. प्रथम चौमासिक अवधिमा पूँजीगत खर्च अत्यन्त न्यून देखिएकाले दोस्रो चौमासिक अवधिभित्र तोकिएको लक्ष्यअनुसार पूँजीगत खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनको व्यवस्था सबै निकायले मिलाउने।